

Algemene beschouwingen CDA-fractie Begroting gemeente Goes 2017.

Geachte voorzitter,

Aan de orde is de begroting van 2017 van de gemeente Goes. De gepresenteerde begroting laat een fors tekort zien. We staan in onze gemeente samen voor een uitdagende en zware opgave het gepresenteerde tekort weg te werken. Het college heeft dit jaar zowel met de Raad als met de inwoners gezocht naar een invulling van deze opgave. Het resultaat is een sluitende begroting en een meerjarenraming, waarin bezuinigingen en extra inkomsten zijn verwerkt. Door deze daadkrachtige inzet zal de gemeente Goes zelf de verantwoordelijkheid kunnen houden voor het te voeren financiële beleid.

Maar een dergelijke opgave zal niet zonder pijn kunnen plaatsvinden. Ook zal het een illusie zijn te denken dat iedereen voor de volle 100% de gevonden oplossing zal kunnen accepteren. Het is goed in het democratisch proces te luisteren naar insprekers, te luisteren naar alternatieven, oprecht te luisteren naar elkaar. Dat het doel moge zijn een zo breed mogelijk gedragen begroting voor ons Goes.

Openbare orde en veiligheid

Het CDA is blij met de resultaten die worden geboekt als het gaat om de aanpak van de criminaliteit die de samenleving ondermijnt. Wel hebben wij zorgen over het feit dat recent is gebleken dat in de gemeente Goes, in relatie tot het aantal inwoners, de meeste misdrijven worden gepleegd. Wij zijn benieuwd naar de analyse van het college.

Bestuurlijke samenwerking

In het rapport Balkenende wordt gewezen op een aantal bedreigingen die onze provincie kent en/of staan te wachten. De CDA-fractie ziet het rapport Balkenende vooral als een vliegwieltje om de (bestuurlijke) samenwerking in Zeeland verder en steviger vorm te geven.

Verkeer en openbare ruimte.

De CDA-fractie staat volledig achter de keuze voor lange termijn investeringen in infrastructuur. Dit betreft de afslag van de A58, maar ook het Poelplein, de ondertunneling van het spoor, het spoorproject en de kruising Buys Ballot/Patijnweg. Het zijn allemaal zinvolle investeringen in het leef- én werkklimaat in Goes. Wij zullen de ontwikkelingen met belangstelling blijven volgen en zijn tevreden met de wijze waarop de Raad en de bewoners hierover worden geïnformeerd.

Economische zaken en toerisme

Zowel in programma 3 (Economische zaken en toerisme) als in programma 8 (Bouwen aan ruimte) staat de Goese binnenstad als nadrukkelijk aandachtspunt vermeld. Wat we als Goes neerzetten met de binnenstad is heel sterk. De gemeente heeft de regierol op zich genomen en dat heeft zich uitbetaald. In 2015 gaf de CDA fractie aan het belangrijk te vinden om de samenwerking op te zoeken waarbij de gemeente voornamelijk als bindende partner van de ondernemers kan fungeren om de krachten van betrokkenen te

bundelen. We hebben afgelopen jaar gezien dat dit werkt. Een prachtig voorbeeld van samenwerking tussen ondernemers is de inrichting van het Papegaaistraatje. Het afgelopen jaar is er vanuit het college veelvuldig contact geweest met ondernemers, inwoners en gebruikers van de binnenstad. Het CDA kijkt dan ook uit naar de binnenstadvisie die wordt opgesteld. Ook wil het CDA het college graag ondersteunen in de succesvolle aanpak om de leegstand te voorkomen en indien het zich voordoet zo snel mogelijk weg te werken. Zo behoudt Goes haar sterke positie.

Onderwijs

De CDA-fractie kan zich vinden in dit programma. Uitdagingen als onderwijs aan asielzoekerskinderen, versterkt taalonderwijs en voorschoolse educatie worden met verantwoordelijkheid door het college gestimuleerd. De krimp is een punt van zorg. Wij vragen het college met klem om ook hier als gesprekspartner een stimulerende en helpende rol te spelen.

Welzijn

De vooruitgang in de medische sector betekent dat de levensverwachting van onze inwoners toeneemt. De toename van het aantal ouderen en chronisch zieken vraagt om een verschuiving naar preventie en zelfredzaamheid: wat kunnen mensen zelf doen of zelf betalen en hoe kunnen we hen daarin ondersteunen. We zetten de mens en zijn zorgvraag centraal door hem, waar nodig met ondersteuning vanuit de gemeente, in staat te stellen zo lang als mogelijk zelf in hun eigen thuissituatie te kunnen blijven wonen. •

Het CDA staat voor een stelsel van gezondheidszorg dat gebaseerd is op solidariteit tussen ziek en gezond, jong en oud, arm en rijk. We beseffen dat hervormingen nodig zijn om de gezondheidszorg op den duur betaalbaar te houden. Daarbij is gedrag dat bijdraagt aan een gezond leven belangrijk. Het is niet de kwaliteit van de behandeling die het geluk van mensen bepaalt, maar de kwaliteit van leven.

Ook eenzaamheid is een van de groeiende sociale problemen van deze tijd en raakt veel mensen, niet alleen ouderen. De aanwezigheid van fysieke beperkingen, psychische of psychosociale problemen, isolement, armoede en/of laaggeletterdheid kunnen belemmerend zijn voor de sociale participatie van kwetsbare mensen. Door zo vroeg mogelijk laagdrempelige informele ondersteuning te bieden kunnen grotere problemen worden voorkomen.

Het CDA wil inzetten op het tegengaan van eenzaamheid. Familie, de sociale omgeving en gemeentelijke welzijnswerk en levensbeschouwelijke en religieuze organisaties kunnen helpen bij zingevingvraagstukken en bij het herstellen of zo mogelijk opnieuw vormen van het eigen sociale netwerk.

De belangrijke inzet van mantelzorgers en vrijwilligers mogen we niet vergeten. Het verlenen van mantelzorg is geen vrije keuze, maar iets waarmee veel mensen geconfronteerd worden en niet voor weglopen. De inzetbaarheid van mantelzorg en vrijwilligerswerk is niet oneindig. Met name mantelzorgers ondersteunen we zo goed als mogelijk en we wijzen zorgorganisaties op hun verantwoordelijkheid richting mantelzorgers.

Sport

Sporten is belangrijk voor een gezond leven, de ontwikkeling tijdens de opvoeding van jongeren en het verbindt mensen. Gezamenlijke initiatieven tussen sportverenigingen,

het SMWO, het onderwijs en andere partijen moeten in dit kader juist worden gestimuleerd. Het doet ons als CDA goed te vernemen dat de keuzes die moeten worden gemaakt, in overleg met de sportverenigingen zullen gebeuren. Wij zijn ervan overtuigd dat sportverenigingen zeer goed in staat zijn om mee te denken en ook te komen met creatieve ideeën om invulling te geven aan deze opgave van het college.

Werk, inkomen en zorg

Participatiewet

Het CDA is van mening dat we moeten proberen via een integrale benadering tot een efficiënte infrastructuur moeten komen voor een gezonde arbeidsmarkt voor iedereen. Ook voor mensen met een beperking. Hierbij is ook de samenwerking tussen onderwijs en arbeid van belang. Samenwerking tussen onderwijs, zorg en arbeidsmarkt kan voorkomen dat mensen buitenspel komen te staan.

Personeel en organisatie

Volgens het CDA betekent investeren in jongeren, investeren in je toekomst. Goes biedt met regelmaat stageplekken aan waarmee studenten mee kunnen lopen binnen de organisatie of een afstudeeronderzoek kunnen doen. Het CDA ziet nog wel extra kansen om geïnteresseerde scholieren een dag of een week mee te laten lopen met een wethouder. Om het evenwicht binnen de leeftijdscohorten van het personeel werkzaam bij de gemeente Goes te verbeteren vraagt het CDA aandacht voor de (HBO) starters op de arbeidsmarkt. Middels een trainee programma of een startersfunctie krijgen afgestudeerden een kans om een baan te vinden in Zeeland. Hier gaat ook een sterke voorbeeldfunctie vanuit naar ondernemers.

Milieu

Duurzaamheid

Aandacht voor duurzaamheid is gegeven het uitgangspunt van rentmeesterschap voor het CDA geen modegril, maar noodzakelijk om onze leefomgeving ook voor komende generaties leefbaar te houden. Overheid, bedrijfsleven en inwoners moeten dit samen doen! De praktijkvoorbeelden in de gemeente Goes geven ook aan hoe belangrijk de samenwerking met inwoners en bedrijven is.

Als burgers of professionele organisaties het beheer en onderhoud van voorzieningen of groen willen overnemen, dan ziet het CDA graag dat dit mogelijk wordt gemaakt.

Bouwen en ruimte

Wonen

Steeds meer mensen willen langer zelfstandig thuis blijven wonen. Om hieraan te kunnen voldoen zullen er komende jaren meer levensloopbestendige woningen nodig zijn. Het CDA is dan ook blij met de blijverslening die de Gemeente Goes beschikbaar stelt aan huizenbezitters om hun huis gereed te maken voor de toekomst. Wel vragen we aandacht om het bestaan en de mogelijkheden van de blijverslening actief onder de aandacht te blijven brengen bij onze inwoners. Ook binnen de huursector zal een ruim aanbod van levensloopbestendige woningen nodig zijn. Wij roepen het college op om hier de regierol in te nemen.

Dorpen

De kerktorens van 's-Heer Arendskerke en 's-Heer Hendrikskinderen zijn dringend aan renovatie toe. Het CDA was dan ook blij te vernemen dat de renovatie in de perspectiefbrief 2017 zijn opgenomen. Het CDA roept het college op om zo spoedig mogelijk met een voorstel te komen.

Financiering en Vermogenspositie

Het CDA kan zich vinden in de herschikking van de totale reservepositie. Door deze herziening van claims en risico's ontstaat financieel enige ruimte die we in de huidige tijd hard nodig hebben. Voor het CDA is het belangrijk nu daadkracht te tonen en niet problemen door te schuiven naar de toekomst.

In het collegeprogramma is de ambitie neergelegd belastingen niet te verhogen.

Bijzondere omstandigheden vragen echter om bijzondere maatregelen. Het getuigt naar onze mening van verantwoordelijkheidszin om in een dergelijke situatie de bakens te willen verzetten. De enquête die aan de inwoners is voorgelegd maakt ons duidelijk dat de keuze van belastingverhoging op steun kan rekenen. Naast bezuinigen zullen ook meer inkomsten verworven moeten worden om het gewenste niveau van voorzieningen in Goes grotendeels te kunnen behouden.

Het CDA maakt zich al jaren grote zorgen over de schuldpositie van de gemeente. Wij zijn tevreden met de aanzet die nu wordt gemaakt, maar zouden graag zien dat de toch wel forse schuld zichtbaar verder wordt afgebouwd. Onze fractie pleit er daarom voor waar mogelijk de schuldpositie verder af te bouwen. Bij eventuele meevallers zal de schuldpositie in ieder geval ook meegewogen moeten worden.

Voorzitter, ik vat samen:

Het CDA steunt de voorgestelde begroting voor 2017. Het CDA steunt de voorgestelde bezuinigingen en de verschillende lastenverhogingen. Zoals ik in mijn inleiding aangaf, is er samen gezocht naar een oplossing die kan rekenen op een zo breed mogelijk draagvlak. Hierin is gekozen voor een evenwichtige verdeling van bezuinigingen en lastenverzwaring. Het CDA heeft er vertrouwen in dat we op deze wijze kunnen groeien naar een toekomstbestendige gezonde financiële situatie voor een Goes waarin het nog steeds goed wonen en ondernemen is.

Tot slot dankt het CDA alle medewerkers voor het werk bij de voorbereiding en tot stand brengen van deze begroting.

We wensen het college en de collega raadsleden een vruchtbare discussie.

Suzanne van Avermaete

Jan Hut, raadslid

Patrick Simpelaar, vice-fractievoorzitter

Ad de Wit, raadslid

Yannick de Potter, raadslid

Izaäk Melse, raadslid

Lee Moerland, fractievolger

Joost de Goffou, fractievolger

Frans van der Knaap, fractievoorzitter

2017

Samen

Algemene beschouwingen 2017

SGP

ChristenUnie

INHOUD

Inleiding	3
Samen voor openbare orde en veiligheid	4
Samen voor verkeer en openbare ruimte	5
Samen voor economische zaken en toerisme	6
Samen voor onderwijs	7
Samen voor welzijn	8
Samen voor werk, inkomen en zorg	9
Samen voor het milieu	10
Samen voor gezonde financiën	11
Slotwoord	12

GEACHTE VOORZITTER,

Voor ons ligt de begroting van 2017 van de gemeente Goes. Een sluitende begroting en een meerjarenraming, waarin bezuinigingen en extra inkomsten zijn verwerkt. Als wij dit bezien in het perspectief van de wereld om ons heen, waarin zoveel mensen op de vlucht zijn vanwege oorlogsgeweld, mogen wij onze zegeningen nog tellen die wij elke dag van God krijgen. Wij moeten onze welvaart juist besteden. Daarin worden keuzes van ons gevraagd. Hebben we onszelf op het oog, of anderen. Dienen wij het geld, of God en onze naaste?

Voorzitter,

In de Bijbel wordt op heel veel plaatsen beelden gebruikt uit de natuur en de land- en tuinbouw. Enkele willen wij hier wel noemen: bloeien, groeien, snoeien, zaaien, oogsten, regen, droogte, vruchtbare en onvruchtbare jaren. Gezien de financiële opgave van Goes ontkomen wij er niet om nu maatregelen te nemen die er in de toekomst voor zorgen dat er weer meer groei, bloei en vruchten zullen zijn.

SAMEN VOOR OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

Voor de SGP-ChristenUnie fractie is het belangrijk dat de inwoners van Goes zich veilig en prettig voelen in de buurt waar ze wonen. Het is dan ook een voorwaarde om de burgers te betrekken bij de inrichting en aankleding van hun wijk en straat. Voorbeelden hiervan zijn de wijk- en dorpsplannen. Wij zijn ervoor om dit in stand te houden en waar mogelijk uit te breiden en waar nodig te faciliteren. Deze participatie maakt mensen medeverantwoordelijk voor en mede-eigenaar van hun buurt.

Wij denken dan in de verdere uitbreiding van buurtpreventie door middel van bv. WhatsApp groepen en de witte voetenactie van de Wijkagenten. De SGP-ChristenUnie fractie volgt de ontwikkelingen bij de brandweer nauwgezet. Enkele knelpunten verdienen extra aandacht zoals de aanrijtijden, beschikbaarheid van bluswater en beschikbaarheid van vrijwilligers. Wat ons betreft zijn dit in het kader van onze veiligheid speerpunten.

SAMENVOOR VERKEEREN OPENBARE RUIMTE

De SGP-ChristenUnie fractie is blij dat er -ondanks de beperkte financiële ruimte- gekozen is voor lange termijn investeringen in infrastructuur. De afslag van de A58, het Poelplein, de ondertunneling van het spoor, kruising Buys Ballot/patiijnweg, allemaal diepte investeringen in het leef- én werkklimaat in Goes. Keuzes zijn gemaakt, onze fractie zal de uitvoering nauwgezet blijven volgen en vertrouwen de uitwerking aan dit college meer dan toe!

Uit onderzoek blijkt dat het parkeertarief voor slechts een beperkt deel de keus bepaalt voor mensen om naar Goes te reizen of niet. De fractie staat voor redelijke tarieven die niet afwijken in onze regio en van vergelijkbare gemeenten. Onze fractie is a priori geen voorstander van afwijkende regels en kortingen voor specifieke straten of regio's. Wanneer mogelijk willen we bestaande situaties terugdraaien en alle ondernemers en burgers gelijk behandelen.

SAMEN VOOR ECONOMISCHE ZAKEN EN TOERISME

De crisis lijkt achter de rug en het bedrijfsleven heeft (niet overal) de wind weer meer in de zeilen. We zijn trots op Goes, dat landelijk ook steeds meer bekendheid krijgt. Een mooie mix van grote ketens en kleine winkels is het, die Goes uniek en bijzonder maakt

De SGP-ChristenUnie fractie wil economische activiteiten stimuleren, maar trekt daarbij grenzen. De SGP-ChristenUnie fractie staat positief ten opzichte van Goes Marketing en het subsidiëren van evenementen, maar kan zich niet in alle activiteiten vinden die worden georganiseerd. Graag zouden wij zien dat er meer gebruik gemaakt wordt van de zaterdag zodat het op die dag bruist in de gemeente Goes en houden wij de zondag als rustdag. Bij alle activiteiten is het goed om in overleg met de ambulante handel hier naar te kijken. In de activiteitenkalender moeten de dorpen meer en nadrukkelijk

worden betrokken! Graag actie hierop vanuit het college!

Het versterken van de centrumfunctie van Goes en het vergroten van de aantrekkelijkheid van Goes wordt door onze fractie gesteund, maar daarnaast zouden wij het college er op willen wijzen dat de inwoners van de Gemeente Goes niet vergeten moeten worden. Wat willen zij? Richt dus niet alleen de blik naar buiten, maar zeker ook naar binnen. Is het college bereid om hier ook aan te werken? Betrek hierin ook de ondernemers in de sector recreatie en toerisme binnen onze gemeentegrens. De SGP-ChristenUnie steunt de verhoging van de toeristenbelasting om onze voorzieningen in stand te kunnen houden.

De SGP-ChristenUnie kan zich vinden in dit programma en heeft er vertrouwen in dat het college er voortvarend mee aan de slag gaat. De grote daling van het aantal basisschoolleerlingen raakt ook voor een groot gedeelte de gemeente Goes en heeft ook gevolgen. Wij hebben er vertrouwen in dat het college hier op een adequate en voortvarende wijze op inspeelt.

SAMEN VOOR WELZIJN

De GR de Bevelanden krijgt een steeds prominentere plaats in de samenleving. De vindbaarheid wordt steeds beter, het takenpakket langzaam meer uitgebreid. Ondanks onze sceptische houding tav GR-en, we hebben namelijk als bestuur steeds minder grip, zijn we tevreden over deze samenwerking. Middels de periodieke rapportages blijven we goed op de hoogte van de ontwikkelingen. Nog meer sturen op de wijkgerichte aanpak ondersteunen we van harte.

Ook de initiatieven om WMO gerelateerde taken door bijvoorbeeld de kerken te laten oppakken hebben we van harte ondersteund. Door slim met elkaar te werken én goed te communiceren hebben we als samenleving best veel in huis om naar elkaar om te zien. Iets waarvan wij vinden dat dit onze voornaamste taak is.

Behoedzaam opereren t.a.v. de WMO is een must. De nieuwe reservesystematiek sluit daar prima op aan. Op het punt van WMO-begeleiding staan ons flinke financiële inspanningen te wachten.

Kortingen vanuit het rijk, gecombineerd met een hoger beroep doen op, brengen ons in een lastig parket. Goed dat al snel financiële maatregelen hiertoe genomen zijn. In de bezuinigingsopgave blijven de sociale voorzieningen op peil. Dit is voor de SGP-CU fractie een zeer belangrijk uitgangspunt!

Cultuur is een post waarop bezuinigd mag worden zoals duidelijk blijkt uit de enquête. Dit bevestigt het gevoel dat SGP-CU al lang had, het kan best een tandje minder en dat wordt door de burgers gesteund. Dus niet meer reserveren voor een themajaar heeft onze steun en bezuinigen op een paar andere posten heeft onze instemming.

Goes is een gemeente met een goed sportklimaat en mooie voorzieningen. Wat de SGP-ChristenUnie fractie betreft is het profijtbeginsel (de gebruiker betaalt) een juiste lijn om te volgen, daarom steunen we de gemaakte keuzes op dit terrein.

SAMEN VOOR WERK, INKOMEN EN ZORG

De afdeling WIZ is inmiddels goed op dreef en is druk doende om de vele taken uit te voeren. We zijn hier positief over. WIZ krijgt namelijk een steeds betere plaats in de Bevelanden, is goed vindbaar en krijgt meer grip op de werkwijze en financiën.

De groep mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt groeit en dat vraagt blijvende aandacht en inzet van instrumenten om ook deze groep mensen een passende, zo regulier mogelijke en desnoods deels gesubsidieerde baan te bieden. Een uitdaging om hier goed op in te spelen. Armoedebestrijding en preventie zijn in dit kader ook belangrijk om te noemen. De plannen én de aanpak hierop zijn goed, wij zijn hier dan ook positief over

t.a.v. de toekomst. Wij hebben er alle vertrouwen in dat deze aanpak zich op de lange duur zal terug bewijzen.

Onze inwoners moeten we zoveel als mogelijk op weg helpen naar een plaats in de maatschappij.

We zijn dan ook tevreden met de terughoudendheid om te besparen op dit onderdeel van werk en inkomen. Er is immers in de afgelopen jaren al genoeg en hard gesneden. Als SGP-ChristenUnie vinden wij (on)betaalde arbeid en naastenliefde zegeningen voor onze maatschappij. Eigenlijk vormen degenen die zich op deze manier inzetten voor hun medemens het cement van de samenleving. Dat moeten wij koesteren én stimuleren!

SAMEN VOOR HET MILEU

De aarde hebben we van God ontvangen om te beheren als een goed rentmeester. Bouwen en bewaren moeten elkaar in balans houden. De mensheid krijgt nu de rekening gepresenteerd. Opwarming van de aarde, CO2 uitstoot van teveel bouwen en te weinig bewaren. Ecologie en economie moeten elkaar stimuleren. Daarom wat onze fractie betreft meer aandacht voor vermindering van energieverbruik, verbetering van afvalinzameling en afvalverwerking. We zien uit naar verdere planvorming op dit terrein.

SAMEN VOOR GEZONDE FINANCIËN

Het meerjarenperspectief is financieel negatief wanneer we niet ingrijpen. Gelukkig hebben we de mogelijkheid om in te grijpen én heeft het college samen met de apparaat een goede voorzet gedaan. Het ambitieniveau daarin onderschrijven we: alle pijn nu nemen en niet doorschuiven naar de toekomst. Gelukkig kunnen we op veel gebieden voorzieningen en vangnetten helemaal overeind houden. Door nu het hele tekort binnen vier jaar aan te pakken, brengen we Goes in de positie dat we nog meer tegenvallers aan kunnen. In het kader van Goes op maat gaan we actief zoeken naar mogelijkheden om de druk op het ambtelijke apparaat te verlagen. De SGP-ChristenUnie zal hiervoor met een tweetal voorstellen komen.

Belasting verhogen of bezuinigen. Onze fractie is er steeds helder in geweest dat bezuinigen (minder geld uitgeven) komt vóór belastingen verhogen (meer inkomsten). Het college heeft zelfs de ambitie uitgesproken belastingen niet verder te verhogen. Het vraagt dan ook moed om in deze omstandigheden tot de conclusie te moeten komen om wel

naar het middel van het verhogen van de inkomsten te grijpen. Gelukkig geven de Goese burgers in de enquête aan dat te begrijpen, er wordt een duidelijke richting gewezen. Onze fractie had graag een andere mogelijkheid gehad, maar komt tot de keuze om de kostprijs te rekenen voor het gebruik van het riool en daarmee de prijs te verhogen. Liever dat dan uitkeringen verlagen of voorzieningen sluiten. Daarbij zijn we blij dat het grootste deel van de financiële opgave gerealiseerd wordt door kostenbesparingen. Daarnaast kijken we kritisch naar alle subsidies die de gemeente verstrekt, zijn die allemaal effectief en terecht? De keuze van het college vraagt moed en krijgt onze steun.

Onze fractie maakt zich ernstige zorgen over de grote schuld die de gemeente heeft. Al enkele jaren pleiten wij voor forse afbouw van die schuld. Voorstellen van de SGP-ChristenUnie fractie om die in de groene zone te krijgen werden in 2013 door het toenmalige college en andere raadsfracties als niet nodig of onmogelijk geacht. Onze fractie is dan ook blij met het benoemen én

aanpakken van de schuldenlast. Helaas is de voorgenomen € 300.000 per jaar onvoldoende om de stijging komende jaren te compenseren. Op lange termijn blijft de schuld voor onze fractie zorgelijk, we blijven ons inspannen om die schuld op termijn terug te brengen naar minder dan 100% van de begroting zodat we toekomstige generaties niet opzadelen met onze schulden. We zoeken dus naar versnelde afbouw én zijn tevreden met de eerste aanzet die nu gemaakt wordt. Mocht het toch mogelijk zijn om in 2017 precariobelasting te heffen dan willen wij die gebruiken om de lastenverzwaring te heroverwegen en een versnelling in de afbouw van de schuldquote.

SLOTWOORD

De SGP-ChristenUnie kan zich vinden in de voorgestelde begroting voor 2017 met daarin de verwerkte bezuinigingen en de verschillende lastenverhogingen. Wat ons betreft is er gezocht naar juist evenwicht tussen bezuinigen en lasten verzwaren en hopen wij voor de toekomst een gezonde financiële positie te creëren die toekomstbestendig is.

Tot slot alle medewerkers dank voor het vele werk in de voorbereiding en tot stand brengen van deze begroting. We wensen het college, de raadsleden en ambtenaren van harte Gods zegen toe voor de toekomst.

Voorzitter,

Paulus wekt (in 2 Korinthe 8) de mensen in Korinthe op ook aan anderen te denken, ook in hun noden te voorzien.

Wij leven in een samenleving van voorspoed en vrede en wij moeten in relatie tot deze begroting hier ook aan denken. Wij moeten onze welvaart juist besteden. Leeft bij ons het Bijbelse: 'Het is zaliger te geven dan te ontvangen', of is het juist andersom?

Als wij allemaal van uit deze gedachte met ons geld en goed om zouden gaan dan is keuzes maken ineens een stuk eenvoudiger.

Arie Heijboer, raadslid
Jan Jaap Bouma, raadslid
Jos Lukasse, commissielid
Aard-Jan Verschuure, commissielid
Maurits Born, raadslid
Johnny Lukasse, raadslid
(fractievoorzitter)
Jurian v/d Ree, fractiemedewerker
Floris Bin, fractievolger

SGP

ChristenUnie

**Kijk voor verdere informatie op:
www.sgp-cu.nl**

of mail met de SGP-ChristenUnie fractie:
sgp-cu@zeelandnet.nl

Tel. nr. fractievoorzitter
(Johnny Lukasse):
06 - 100 419 91

Goes, we zullen het samen moeten gaan doen!

Beschouwing Programmabegroting 2017

Geld tekort?

We hebben het zien aankomen. De begroting, bestuursrapportages en jaarrekening van de gemeente Goes zijn nog steeds niet ingericht als instrument om beleid strategisch bij te sturen. Zie onze aanbevelingenlijst bij de beschouwingen van vorig jaar. D66 vindt, dat de gemeente Goes zich nog teveel richt op de inspanningen en te weinig op de werkelijke effecten daarvan. Het 'bezuinigen' is een slag in de lucht, als metingen van effecten al jaren op een laag pitje staan. Er kan nog steeds veel worden bespaard alvorens de tarieven van belastingen en heffingen extra moeten worden verhoogd.

Het beschikbare geld in het Sociaal Domein en de kosten van de taakuitvoering bij de GR de Bevelanden bleken begin 2016 niet op elkaar te zijn afgestemd. Dat gat van 2 miljoen euro was al langer bekend, maar werd door schuiven met budgetten bewust of onbewust verborgen gehouden. Uiteraard was dat op den duur niet houdbaar en het besluit om daar de bezem door te halen was onontkoombaar. Had dat voorkomen kunnen worden? Ja. Gaatjes vullen hoort alleen bij de tandarts te gebeuren. Wie merkt, dat een project of werkproces uit de rails dreigt te lopen, moet tijdig aan de bel trekken. Alleen dan kun je samen bijsturen, extra uitgaven voorkomen en strategie of effectdoelen bijstellen.

Maar ook de budgetoverschrijdingen in het programma Welzijn hebben de raad verrast. Meer dan 1,6 miljoen euro structureel tekort. D66 kan alleen maar concluderen, dat de budgetten onvoldoende zijn bewaakt en werkprocessen onvoldoende zijn beheerst.

Als verzachtende omstandigheid wordt door het college van B&W van Goes aangevoerd, dat de uitkering uit het Gemeentefonds is tegengevallen. Dat kan waar zijn, maar hoe kan het dan toch, dat onze buurgemeenten bijna allemaal geld over lijken te houden?

Het Sociaal Domein

Ook vorig jaar heeft D66 in de beschouwing al zorgen geuit over veruit de grootste sector voor de gemeente. En wij waren niet de enige. Het sociaal domein is in sneltreinvaart bij de gemeenten geparkeerd als bezuinigingsoperatie van het Rijk. Veel gemeenten zagen het als een bak met geld, waar men zelf over kon gaan beschikken. Maar niemand wilde vertellen, waarom de gemeenten het ineens zoveel voordeliger zouden kunnen uitvoeren dan de Rijksoverheid.

De invoering van de 3 decentralisaties, inclusief de transitie, is nu zo goed als afgerond. Maar het lijkt er helaas op dat de transformatie minder soepel verloopt. Het Sociaal Domein maakt op ons een erg gefragmenteerde indruk. De "verschuiving van middelen van de achterkant naar de voorkant" verloopt moeizaam. Eerdere inzet en betrokkenheid van professionals en sturen op ontschotting van de domeinen met name binnen de jeugdhulp verdienen meer aandacht. Daarnaast verdient het aanbeveling om de effecten van de Jeugdzorg+ na te gaan.

Dat dwingt portefeuillehouders om zich voortdurend af te vragen of het ambtelijke verhaal wel klopt. Een kritische opbouwende houding houdt het management scherp. Wil een gemeente de taakuitvoering en kosten in het sociaal domein beheersen, dan is vooral transparantie nodig.

Geen angst voor openheid van zaken, samen kijken naar mogelijke verbeteringen, sturen op effecten in plaats van fte's.

Natuurlijk is voorkomen beter dan genezen. Een helder beleid met haalbare doelen zet meer zoden aan de dijk, dan een 'missie' vol met beloften. Laten we ons daar de komende jaren op richten.

Bezuinigingen

Bij de raadsconferentie in mei kwamen de raadsleden los van hun fractie en los van het college tot verrassend eensluidende conclusies. Een beweging naar een kleinere overheid, die inwoners en bedrijven helpt om zelf weer diverse zaken onderling te regelen en uit te voeren. Verminderen van regeldruk en verminderen van lasten leek een mooi vooruitzicht.

Daarom had de Perspectiefbrief een open einde en is een methodiek afgesproken om de financiële tegenvallers te analyseren en samen naar oplossingen te zoeken. Er zou een keuzeboek samengesteld worden, waar diverse taken, die nu nog door de gemeente worden uitgevoerd, tegen het licht worden gehouden met een bijbehorende ontwikkelstrategie. Tevens zouden aan inwoners vragen worden voorgelegd om mee te denken hoe we diverse taken samen kunnen gaan uitvoeren. D66 dacht, dat we dat zo hadden afgesproken.

Het keuzeboek is er gekomen, maar heeft helaas weer ambtelijke vorm aangenomen. Ideeën van of voor inwoners en bedrijven komen er niet in voor. Opnieuw is vanuit de gemeentelijke organisatie de kaasschaaf gehanteerd. Er is slechts keuze tussen dunne of dikke plakjes. De echte takendiscussie, die hoort bij 'zero-based' is mooi omzeild.

Ook de vragenlijst aan onze inwoners bleek inhoudelijk niet aan te sluiten op wat we dachten te hebben afgesproken. Inwoners mochten een kruisje zetten bij tarief verhogen, subsidie afschaffen of hondenbelasting invoeren. D66 Goes heeft al op 8 september vragen gesteld over deze werkwijze. Meer dan 1000 inwoners hebben bij de laatste vraag om commentaar kritiek geuit of alsnog een suggestie gedaan. Dit getuigt van de wil van respondenten om mee te denken. Stel hen niet teleur.

Inkomsten vergroten?

Als je kasgeld tekort komt kun je 3 dingen doen: minder uitgeven, spaargeld inzetten of inkomsten vergroten. Laten we ze alle drie eens tegen het licht houden.

Inkomsten zijn alleen te vergroten met geld of goederen uit een andere bron. Daar hoort dan wel een dienst of ander ruilgoed tegenover te staan. Afhankelijk van de aantrekkelijkheid van de ruil is die bron dan min of meer geïnteresseerd. Iedere andere van boven opgelegde deal leidt tot schade en ontevredenheid.

Spaargeld inzetten is een goede optie als er voldoende spaargeld is. Wel moet die greep in de spaarpot geen repeterend karakter hebben, want dan is de bodem onvermijdelijk in zicht. De oorzaak van het geldtekort moet daarom voortvarend worden aangepakt.

Minder uitgeven kun je op verschillende manieren vormgeven. Bezuinigen komt neer op botweg de buikriem aantrekken. Besparen doe je door gemotiveerd en vrijwillig gedrag aan te passen. De overeenkomst is het doel, maar het verschil is de manier waarop. D66 pleit al een tijd voor besparen in plaats van bezuinigen. Vooral als besparen neerkomt op meer en beter samenwerken, zal het resultaat op termijn beter zijn.

De manier, waarmee het college zijn keuzes onderbouwt, mag op zijn minst discutabel heten. Het college wil de tegenvallers voor 40% dekken uit belastinginkomsten, terwijl een overgrote meerderheid bij de enquête daar juist niet voor heeft gekozen. Bovendien zullen veel respondenten

bij de term 'inkomsten genereren' niet bewust geweest zijn, dat dat dan uit hun eigen portemonnee moet gaan komen. Als er 'belasting heffen' tegenover 'meer zelf doen' bij had gestaan was de uitslag beslist anders geweest. Burgers voelen dat haarfijn aan en zullen dit machtsmisbruik afkeuren. Het college heeft daarmee direct schade berokkend aan het vertrouwen in het lokale bestuur en in volksvertegenwoordigers. D66 betreurt dat.

Voorstel keuzepakket van het college en de keuze van D66 Goes

Het college van B&W had zich tot taak gesteld een keuzeboek met mogelijke maatregelen aan de raad voor te leggen. Dat is gelukt, maar helaas zijn een aantal opties buiten beschouwing gebleven. Terecht zijn geen van deze maatregelen in de begroting verwerkt, waarmee de voorliggende begroting slechts een concept is met een niet sluitend saldo.

Het 'Voorstel keuzepakket begroting 2017-2020' in de bijlage op bladzijde 145 is een advies aan de raad en wij vertrouwen erop, dat de gehele raad dat ook zo opvat.

D66 Goes stelt een aantal door het college geadviseerde maatregelen ter discussie en beargumenteert dat hieronder. Ter compensatie zijn dan andere maatregelen nodig. Wij beseffen, dat het vaak neerkomt uit het kiezen tussen twee kwaden, maar willen vooral een eerlijk, transparant en toekomstgericht pakket voor onze inwoners en ondernemers.

Riolering (keuze nr. 124)

Jaren geleden is de rioolheffing opnieuw ingevoerd en voor de inwoners min of meer gecompenseerd in de OZB. Bedoeling was destijds om door geleidelijke verhoging de rioolheffing binnen enkele jaren kostendekkend te maken. Al enige jaren wordt de rioolheffing daartoe jaarlijks met 4% verhoogd. Uitgangspunt voor deze aannamen was het Verbreed GRP 2013-2020 en daarvoor het GRP 2005-2012. Bezien we nu de lasten in de afgelopen jaren, dan nemen die in 2015 ineens met 12% toe. Bij kostendekkendheids-vraagstukken heeft D66 al eerder aangegeven, dat niet alleen aan de inkomstenkant moet worden aangezuiverd, maar juist ook de beheersing van de uitgaven van belang is. Je hoeft geen rekenwonder te zijn om te snappen, dat met bovenstaand scenario 100% kostendekkendheid nooit gehaald zal worden.

Ondanks de sprong in de lastentoeename in 2015 zou met het huidige toenamepercentage van 4% de rioolheffing in 2020 100% kostendekkend moeten zijn geworden. Dat was conform de afspraak.

Het toerekenen van extra lasten aan Riolering riekt naar het afwentelen van kosten, die voorheen elders werden geboekt. Ook al hebben andere gemeenten op die manier creatief de heffingsruimte gevuld, daarom hoeven we dat in Goes nog niet te doen. Met de sprong in één keer naar kostendekking van de huidige kosten zouden we nog akkoord kunnen gaan. Maar straatreiniging, onkruidbestrijding, overige kosten en de BTW op afvalstoffenheffing (?) horen niet thuis in de kosten van riolering. Dan is de transparantie ver te zoeken.

Ook maatregelen ter voorkoming van wateroverlast ten gevolge van klimaatverandering horen primair van preventieve aard te zijn. Advies aan inwoners en ondernemers: zorg voor voldoende bergingscapaciteit op uw eigen terrein. Vergroting van de afvoercapaciteit van hemelwater via riolen is in die optiek een laatste redmiddel. Mogen we hier van het college een meer richtinggevend beleid verwachten?

Hondenbelasting (keuze nr. 141)

Op basis van de enquête concludeert het college, dat de inwoners Hondenbelasting willen laten invoeren. D66 heeft moeite met deze conclusie, omdat de keuzemogelijkheden bij die vraag in de enquête te zeer beperkt waren.

Het college prognosticeert een jaarlijkse opbrengst van 120.000 euro. Maar aan de uitvoering van een dergelijke maatregel zijn ook kosten verbonden. D66 heeft gevraagd hoe hoog de perceptiekosten zijn ingeschat, want in 2000 was juist dat de reden om de hondenbelasting af te schaffen. Voorts hebben we gevraagd of rekening is gehouden met maatschappelijke effecten, zoals meer hondenaafval op straat, opvang van zwervhonden, minder lichaamsbeweging en meer eenzaamheid. Wat is dan uiteindelijk de netto opbrengst?

Sociaal Domein (blz 147)

Voor de genoemde uitgaven op het Sociaal Domein wenst D66 iets milder om te gaan dan het advies van het college. Ook hier geldt voor ons, dat besparen de voorkeur heeft boven bezuinigen.

Majeure projecten

De grote infrastructurele projecten lijken door de gemeente angstvallig buiten het keuzeboek te zijn gehouden. Dat is onterecht. Een aantal jaren zijn overschotten op de begroting en/of de jaarrekening toegevoegd aan de reserve majeure projecten. D66 heeft destijds al vraagtekens gezet bij die dotaties.

Ook meer recent heeft D66 aangekaart, dat de oostelijke tak van de nieuwe aansluiting op de A58 aantoonbaar minder noodzakelijk was. Daar hadden enkele miljoenen op bespaard kunnen worden. Nu de aanbesteding rond is lijkt voor dat deel van het project geen weg meer terug.

Maar op het wensenlijstje van majeure projecten staan nog allerlei klussen, waarbij enig uitstel niet direct kwaad doet. Pas op de plaats is onder de huidige omstandigheden beter dan de plannen al te snel ontwikkelen.

Reserves en risicobeheersing

Vergeleken met de begroting 2016 zijn de scores van de belangrijkste risico's flink gedaald. Toch is het benodigde (norm) weerstandsvermogen gestegen van 16873 k€ naar 17570 k€. Een afdoende verklaring hebben we nog niet van het college mogen ontvangen.

De raadsbehandeling van het financieel instrumentarium, inclusief de heroriëntatie op de reserves, wordt pas half december verwacht. D66 vindt echter, dat bij de bezuinigingskeuzes ook gekeken moet worden naar de spaarpot. De begroting voor 2018 zal een andere effectievere inrichting krijgen en waarom zouden we die tijd niet overbruggen. Wij stellen daarom voor om uit diverse doelreserves ongeveer 800.000 euro te halen. Die ruimte is er vast wel.

Voorts heeft D66 gevraagd om een overzicht van dotaties, oftewel toevoegingen aan spaarpotjes. Ook dat nog te sparen geld mag best een jaartje ter beschikking gesteld worden om de eerste nood te verlichten.

Stringenter begrotingsbeleid

Bij de Perspectiefbrief heeft D66 onder andere gevraagd om een "Stringenter begrotingsbeleid" als aanvulling op de richtinggevende uitspraken. Ook de accountant heeft daar bij de laatste jaarrekening op gewezen. Gaat het college daar wat mee doen en zo ja, kunt u uitleggen hoe u voortaan met budgettekorten en budgetoverschotten omgaat?

D66 schat in, dat het totaalbedrag van budgetoverschotten ongeveer 900.000 euro omvat. Daar worden binnen de gemeente budgettekorten op andere posten mee gecompenseerd. Omdat dit op taakniveau gebeurt, wordt de werkelijke gang van zaken daarmee onzichtbaar. Geld, dat niet is uitgegeven, hoort in principe terug te vloeien in de algemene reserve. Belangrijker nog is de vraag waarom het niet adequaat is besteed.

D66 stelt voor om ook deze budgetonderschrijding in 2016 in te zetten voor verlichting van de bezuinigingsopgave.

Citymarketing en het Historisch Museum (keuze nrs. 59 en 87)

Het college vindt, dat de subsidie van citymarketing onverminderd door moet gaan, terwijl tegelijkertijd de subsidie voor het Historisch Museum wordt beknot. Uit de publieksenquête concludeerde het onderzoeksbureau, dat citymarketing/stadspromotie één van de meest aangestreepte bezuinigingsopties was. Hoe valt dit te rijmen?

D66 kiest voor een eigen tussenvariant. Ook het Museum draagt bij aan de promotie van Goes. Wij stellen de tussenvariant voor de Citymarketing voor met dien verstande, dat uit die bezuiniging rechtstreeks het bezuinigingsvoorstel op het Historisch Museum wordt gecompenseerd.

Voorts stellen wij voor om het museum voortaan aan te duiden met Historisch Museum Goes.

Burgerparticipatie en burgerinitiatieven

Naast alle bezuinigingskeuzes zouden we bijna vergeten, dat er ook inhoudelijke ontwikkelingen gewenst zijn. En die zijn zeker zinvol en uitdagend.

De manier, waarop raadsleden inhoud geven aan hun functie, is veranderd. Door de recente decentralisaties zijn er steeds meer taken op de gemeenten afgekomen. Tegelijkertijd willen burgers op andere manieren meedenken en meebeslissen over onderwerpen van gemeentelijk beleid. Dit heeft gevolgen voor de taakuitoefening van de raad. In het VNG-werkboek “Maatwerk-democratie” wordt een handvat geboden om daar als raad en inwoners mee aan de slag te gaan. D66 stelt voor om daarvoor een gemengde werkgroep van inwoners en raadsleden te formeren.

Verbonden Partijen

D66 ervaart in toenemende mate gevoelens van ongenoegen over het functioneren van Verbonden Partijen, in het bijzonder Gemeenschappelijke Regelingen. Het lijkt erop dat het “democratische gat” steeds groter wordt. Afgesproken is dat de deelnemende raden eind 2017 een evaluatie tegemoet kunnen zien van GR De Bevelanden. D66 pleit ervoor om dat niet een strikt boekhoudkundige exercitie te laten worden, maar vooral ook aanbevelingen te doen voor harmonisatie van regelingen.

Tenslotte

D66 gaat er van uit, dat er in Goes nog steeds een streven is naar de beste begroting. De werkgroep PiT heeft in de begroting 2017 al de nodige stappen gezet naar een begroting met meer zicht op de effectiviteit van het uitgezette beleid. Voor 2018 zal dit verder vorm krijgen. Wij zijn van mening, dat de ambtelijke organisatie snel aan de slag moet om deze stap te maken. Ook het inbedden van de functionele resultaten van de GR-en in de begroting van Goes zullen wij toejuichen.

Voor geïnteresseerden voegen we onze suggesties voor een betere begroting nogmaals hierbij.

De D66-fractie in de gemeenteraad van Goes hoopt hiermee weer voldoende aanknopingspunten te hebben gegeven voor het ontwikkelen van beleid met visie. We gaan graag in discussie met de andere fracties in de raad om uiteindelijk tot goede afspraken te komen met het college over de ontwikkeling van onze gemeente.

Goes, 7 november 2016.

Voorstellen voor een betere Begroting

Bijlage bij de beschouwing Programmabegroting 2017

1. Overweeg eens een andere programma-indeling. De huidige programma's zijn qua financieel gewicht ongelijk. Enige inhoudelijke overlap is nooit te voorkomen, maar de huidige programma's 5 en 6 hebben zoveel vervlechting, dat daar zeker een andere indeling gewenst is. Wellicht is het verstandig om eens te kijken hoe andere gemeenten hun begroting indelen?
2. De titels van de programma's zijn weinig aansprekend. Moeten we niet kijken wat het dichtst staat bij onze inwoners en daarmee beginnen? Bestuur en openbare orde kunnen best wat verderop. Bijvoorbeeld: Wonen, werken, leven, zorg en hang daaronder bestuur en organisatie?
3. Zorg voor een samenvatting aan onze inwoners. De meeste mensen hebben geen idee meer hoe hun gemeente werkt en wat het kost. Leuke quizvraag: Hoeveel miljoen geeft de gemeente Goes jaarlijks uit? Volgende vraag: Waar komt dat geld vandaan?
4. Baseer de programma-inhoud op beleidsdocumenten. Noem ze niet alleen, maar koppel aan beleidsdocumenten een strategiedocument met meerjarenplanning van tijd en middelen. Dan wordt in begroting en jaarstukken duidelijk waar de gemeente mee bezig is en of er ruimte gemaakt kan worden voor nieuw beleid of onverwachte uitgaven.
5. Ook de behandeling van de begroting krijgt dan een ander karakter. Beleidsdocumenten zijn besproken en al of niet goedgekeurd in de reguliere debatvergaderingen. Bij de begroting is dan strategie, tijdspad en nieuw te ontwikkelen beleid de kern van het debat.
6. Op deze manier kan ook meer gewicht worden gegeven aan jaarstukken en bestuursrapportages. Daarin horen de resultaten tot uiting te komen en voorstellen tot bijsturing te worden gedaan.
7. Maak de taakuitvoering van de GR-en controleerbaar en bij te sturen. Die begrotingen en jaarstukken moeten aansluiten bij het beleid van de gemeente. In de huidige begroting is dat onzichtbaar.
8. Zet uitleg en toelichtingen over methodieken in aparte kadertjes of bijlagen, indien ze onveranderd zijn ten opzichte van vorige jaren. Dat scheelt onnodig herhaald leeswerk.
9. Zet bij grotere wijzigingen een verklaring in een cursiefje of voetnoot. Dat scheelt veel technische vragen en ambtelijke inzet om die te beantwoorden.
10. Nieuwe voorstellen worden vaak afgedaan met het antwoord, dat er geen dekking voor is. Door de lopende uitvoering van beleid transparant te maken, wordt het zoeken naar dekking makkelijker gemaakt.

BEZUINIGEN ZONDER BELASTINGVERHOOGING: HET KAN

Er zijn wel eens prettiger tijden geweest voor het lokaal bestuur in Goes. Vandaag bespreken we de begroting voor 2017 en de drie jaren daarna en we staan daarbij voor een stevige bezuinigingsopgave: ruim 17 miljoen euro moet Goes tot 2020 bezuinigen om onder de streep de nul vast te houden (dat is een immense opgave). Deze bezuinigingsoperatie vindt plaats juist op een moment dat -zoals overal- ook in Goes de relatie tussen burger en overheid moet kantelen.

In 2016 is het normaal dat niet de overheid bepaalt wat goed is voor de burger maar dat die overheid zich dienend en faciliterend opstelt ten opzichte van haar inwoners en de initiatieven die zij nemen. Want de overheid is er voor de burgers.

En niet andersom. Het is daarom jammer dat de participatienota die het college voor dit jaar toezegde pas volgend jaar in de raad wordt besproken. Want feitelijk laat het college daarmee bijna haar hele bestuursperiode noodzakelijke veranderingen op het gebied van burgerparticipatie en de verhouding tussen burger en bestuur ongemoeid. Terwijl in Goes toch al vele honderden inwoners in dorpen, wijken en het verenigingsleven actief zijn en daarmee het sociale klimaat prettig invulling geven. Duizenden zijn ergens vrijwilliger. Dat is een gegeven om te koesteren. En te stimuleren. Die burgers kunnen veel meer verantwoordelijkheid aan.

BURGERPARTICIPATIE GAAT NOG TE VEEL VAN 'AUW'

Nu -met de bezuinigen in aantocht- dreigt de beoogde burgerparticipatie vooral een manier te worden om taken goedkoper te organiseren. De reacties vanuit de sportwereld, bijvoorbeeld, wijzen daar al op. Een en ander laat onverlet dat die burgerparticipatie hard nodig is. We zagen het college immers een aantal keren uit de bocht vliegen. In de Goese Polder is nog steeds grote ergernis over een hek dat daar zonder overleg is geplaatst. Bewoners en ondernemers aan de Vlasmarkt gingen een stap verder: zij saboteerden de door de gemeente geplaatste kabaalpaal. In Kloetinge voelen omwonenden van een nieuwbouwlocatie voor een school zich onvoldoende gehoord.

Participeren gaat in Goes nog te vaak van 'auw'. Dat geldt zeker ook voor de enquête waarmee het college de bewoners ondervroeg over de aanstaande bezuinigingen. Belangrijke uitkomsten van die enquête zijn door het college genegeerd. Goesenaren gaven massaal aan geen belastingverhoging te willen. Het college gaat voorbij aan die wens van 60 procent van haar bevolking. Andere duidelijke suggesties van de bevolking zijn ook niet overgenomen. Voorbeelden? Bezuinigen op citymarketing en bezuinigen op de gemeentelijke organisatie. Het college wil er niet aan. En zet daarmee in onze ogen de relatie met haar burgers onder druk. Wat is het nut voor de burger een volgende keer aan zo'n enquête mee te doen? Want het gemeentebestuur blijft toch van mening dat zij uiteindelijk weet wat het beste is voor onze burgers. Dat is oude politiek.

TEGENBEGROTING MET NIEUW BELEID

De PvdA heeft zich van meet af aan en als enige uitgesproken voor het onderzoeken van een bezuinigingsvariant zonder belastingverhoging. Bij de behandeling van de Perspectiefbrief 2017 gaf het college aan niets voor zo'n onderzoek te voelen. Daarmee kwam het college terug op haar eigen uitgangspunt dat bezuinigingen een proces is waarbij zij de hele raad wil betrekken. Het is alsof je tijdens een familie-uitje met zijn allen bij de leeuwen staat, en de wens van een deel van het gezelschap om ook bij apen te gaan kijken negeert. Dan ben je niet samen naar de dierentuin. Het was voor de PvdA aanleiding een tegenbegroting te maken. In onze tegenbegroting hebben we ruimte gemaakt voor nieuw beleid. In die tegenbegroting wordt al in 2017 begonnen met het aflossen

van de immense schuld waar Goes mee kampt (140 miljoen euro). Het aflossingsbedrag verdubbelen we jaarlijks. Als deze systematiek wordt vol gehouden, is er over een aantal jaren als vanzelf een automatische jaarlijkse substantiële aflossing en gaat de schuld eindelijk omlaag. Een andere keus die we maken is jaarlijks extra geld uittrekken voor armoedebestrijding bij kinderen en jongeren. Uitdrukkelijk ook bij jongeren omdat kinderen die ouder worden nog steeds in een gezin leven waar aan het eind van het geld nog een stuk maand over is. Armoedebestrijding is voor de PvdA een van de belangrijkste speerpunten voor lokaal beleid. Omdat het onverteerbaar is dat in onze gemeenschap 1 op de 10 jeugdigen in armoede opgroeit en daardoor kansen mist.

BELASTINGVERHOOGING TERUGDRAAIEN

De extra financiële bijdrage aan het Omnium die het college voorstelt draaien we terug. Vooralsnog omdat we grote problemen hebben met de gevolgde procedure: het college boekt deze extra bijdrage in zonder dat de raad op de hoogte is van documenten die zulks rechtvaardigen. De raad vroeg in 2016 met regelmaat op de hoogte gehouden te worden over het Omnium. Tevergeefs: die relevante documenten kennen we nu nog niet. Voor de collegepartijen geen reden hun goedkeuring te onthouden. Voor ons wel.

Bezuinigingen op onder andere de kunsteducatie en het museum draaien we ook terug: zij worden onevenredig zwaar getroffen door de manier waarop het college bezuinigt. En we gaan er in onze tegenbegroting van uit dat de geplande belastingverhoging wordt terug gedraaid. De Goese burgers hebben de afgelopen jaren al genoeg lastenverzwaringen te verwerken gehad. Bovendien zijn zij niet verantwoordelijk voor de erg zorgelijke financiële situatie waarin Goes verkeert. In plaats van te kaasschaven in de portemonnee van de Goesenaren wil de PvdA een deel van de bezuinigingen met de kaasschaaf bij de gemeentelijke taken halen. Ook bij het sociaal domein. Evenals het college zijn wij van mening dat in de organisatie van dat sociaal domein nog een wereld is te winnen.

De PvdA kiest er voor dat de gemeente haar eigen broek ophoudt. Daarom willen wij ook bezuinigen op de gemeentelijke organisatie. Een bezuinigingsoptie die door een kwart van de Goesenaren is genoemd maar door het college amper is overgenomen. Al met al is er bij deze begroting wat te kiezen: een begroting die de lasten vooral bij de burgers legt of de PvdA-tegenbegroting, die wel tegemoet komt aan de wensen van de Goese inwoners en -ondanks de enorme bezuinigingstaakstelling- ook ruimte geeft voor nieuw beleid (als de schuldaflossing en armoedebestrijding). Wij wensen de raad bij het maken van de keus veel wijsheid.

ALGEMENE BESCHOUWINGEN

Programmabegroting 2017

Bestuursrapportage 2016

SP-fractie Goes

Floor van Lamoen

Loes Passieux

Astrid de Jong

Jopie van den Tillart

Hannah van den Boomgaard

Marianne de Leeuw

John Kruiver

Jankees Tramper

november 2016

Algemeen

Goes moet een flink bezuinigingstraject in. Het zal de hoofdmoot zijn van de bespreking van de begroting van dit jaar. De gemeente heeft zich erg ingespannen om iedereen erbij te betrekken en bijvoorbeeld ook burgers te laten participeren in de idee- en besluitvorming. De uitvoering van de daartoe uitgezette enquête was echter teleurstellend.

Door de overgesimplificeerde opzet leek het invullen van de enquête een spel. Doel: zet acht vinkjes. Doel: kruis minimaal 2 miljoen euro bezuinigen aan. Maar bezuinigen is geen game. Met bezuinigingen kom je aan mensen, aan belangen en aan verantwoordelijkheden. Wat zijn de gevolgen van keuzes in de enquête? Wat is er al gebeurd (bijv. Goes op maat)? Daarover geen woord. Je kon een vinkje zetten bij bezuinigen op het helpen van mensen die ver af staan van de arbeidsmarkt. Maar nergens wordt duidelijk wat je daarmee teweeg zou brengen. Maar ja, je moet wel tot acht vinkjes komen!

Duidelijk is in elk geval door de opzet van de enquête dat het college de weg heeft bereid voor lastenverzwaringen. Misschien is daar wat voor te zeggen. In de verkiezingscampagne in 2014 heeft de SP als een van de weinigen (de ander was GroenLinks) aangegeven dat uiteindelijk belastingverhogingen aan bod zouden kunnen komen als de nood aan de man zou komen. Andere partijen waren in de campagne heel stellig. Ook het collegeprogramma uit 2014 is bijzonder expliciet:

"De gemeentelijke belastingen worden de komende jaren opnieuw alleen met de inflatiecorrectie verhoogd. Goes blijft daarmee de gemeente met de laagste lastendruk van Zeeland". (Collegeprogramma "de uitdaging opgepakt", pag. 29)

Deze enquête wordt gebruikt als hefboom om een verkiezingsbelofte en een hoofdpunt uit het collegeprogramma te kunnen breken. En wat komt het daarbij goed uit dat het "taboe" op bepaalde bezuinigingen wordt doorbroken doordat genoeg mensen dat hebben aangevinkt. Jammer dat het taboe *Goes promotie* erbij zat, zal het college gedacht hebben. Maar ach, dat is een *strategische keuze* en negeert het college gewoon.

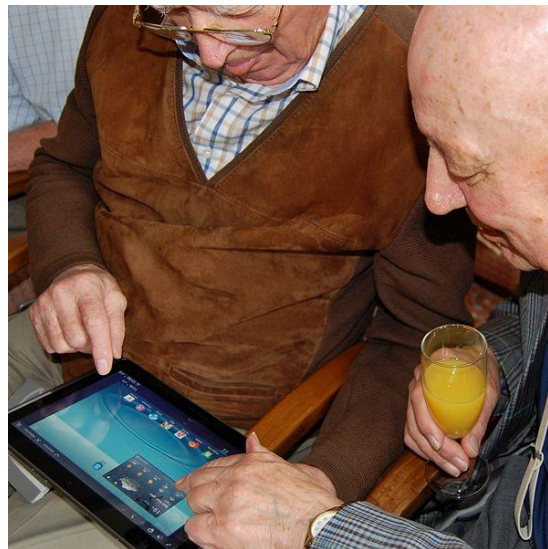
Zo worden op 10 november zware beslissingen goedgepraat omdat mensen op een lijstje vinkjes hebben gezet. En dat is kwalijk. Zo moet een gemeente niet bestuurd worden. Het is foute burgerparticipatie.

Bestuur

Samenwerken met verschillende besturen blijkt een niet eenvoudige opgave. Al jaren wordt er gemopperd over Gemeenschappelijke Regelingen, waarop het voor gemeenteraden vaak lastig grip krijgen is. Vanuit de VZG (Vereniging Zeeuwse Gemeenten) is er een nieuwe stap gezet met het rapport "Aanpak voor een goede samenwerking tussen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen". Het lijkt zeker een stap in de goede richting, maar ook het blokje "uit de gemeenschappelijke regelingen" dat we in Goes tijdens de raadscommissies op de agenda hadden

staan was een goede zet. Hierin worden we over zaken bijgepraat. Gemeenschappelijke regelingen vormen inmiddels een niet onaanzienlijk deel van de raadsagenda, en dat is zeker vooruitgang. Een door het college en de SP gedeelde wens is de samenvoeging van de gemeenschappelijke regelingen SWVO en GR De Bevelanden - WIZ. In de begroting wordt deze wens uit het collegeprogramma herhaald, maar de tijd begint te dringen om het nog deze raadsperiode voor elkaar te krijgen. Ons zijn nog weinig concrete plannen ter ore gekomen en met name SWVO lijkt niet erg happig te zijn, geen andere gemeente in die GR wil SWVO samenvoegen. Dan komt er een punt waarop het, als het niet meer goedschiks kan, dan maar kwaadschiks moet. De SP stelt voor dat Goes de andere Bevelandse gemeenten stimuleert tot een gezamenlijk stap vanuit SWVO, en de taken die daar waren ondergebracht laat uitvoeren door GR De Bevelanden.

Digitalisering speelt een steeds grotere rol in onze maatschappij. Ook het college heeft op dit gebied steeds verdergaande doelen, al bleek in de bestuursrapportage dat die doelen lang niet altijd gehaald worden. Veel ouderen hebben echter moeite om de snelle veranderingen op digitaal gebied bij te houden. Ook brengt ouderdom vaak toenemende gebreken met zich mee, bijvoorbeeld in gezichtsvermogen of motoriek, wat het digitaal werken kan bemoeilijken. Naar mening van de SP moet er daarom voor deze mensen altijd een mogelijkheid zijn om niet-digitaal met de gemeente te communiceren. Sommige voornemens van de gemeente, zoals het digitaal invoeren van parkeergegevens van bezoekers, staan daarmee op gespannen voet.

Een andere trend is dat steeds meer burgers vooral via mobiel internet (tablet, telefoon) werken. Dit stelt eisen aan de gebruikersinterface. De mate waarin daarmee wordt rekening gehouden heeft mede invloed op succes in het gebruik.

Het college kiest voor ingrepen in de eigen organisatie, volgend op eerdere ingrepen onder de noemer "Goes op maat". In het oog springt de beoogde bezuiniging op het archief, die in de volgende collegeperiode op een andere manier moet worden georganiseerd. Een stevige ingreep die veel verder gaat dan de mogelijkheden die worden aangereikt in het keuzeboek. Dat terwijl van de mogelijke ingrepen die op facilitaire zaken worden voorgesteld maar een schijntje wordt uitgelicht. Wij hebben met ambtenaren mogen spreken over de keuzes in het keuzeboek en overal werden we redelijk tot bijzonder neutraal te woord gestaan. Je bezuinigingen verkopen is nooit makkelijk, maar een pluim voor de organisatie en hoe de diverse ambtenaren dat aan statafels hebben aangepakt. Ook op soms wat provocerende vragen werd handig ingegaan. De enige reactie die anders van aard was, was bij het archief. Men zat met de handen in het haar, in shock bijna. En gebouwbeheer zag leegstand van een vrijwel onverhuurbare ruimte aankomen. Natuurlijk, het "moet nog onderzocht worden" en het volgende college mag de knoop doorhakken, maar dit lijkt geen goede zet. De SP-fractie denkt eerder dat er bij facilitaire zaken meer is te halen dan de bedragen waarop het college inzet.

Het lijkt chique dat het college niet heeft gekozen voor bezuinigingen op de raad zelf, maar wij vinden dat dat niet mag worden overgeslagen. Een raad die kiest voor hier en daar harde ingrepen moet ook bij zichzelf durven ingrijpen. De SP-fractie vindt het maatschappelijk onverkoopbaar als dat niet zou gebeuren.

Er zijn diverse bijzonder redelijke mogelijkheden om op de gemeenteraad zelf te bezuinigen, zonder het democratisch proces groot geweld aan te doen:

- het rekenen van een vergoeding voor het gebruik van vergaderruimte voor fractievergaderingen;
- het vragen van een vergoeding voor consumpties tijdens fractievergaderingen;
- voor grote fracties (3 of meer leden) het terugbrengen van het aantal steunfractieleden van 3 naar 2;
- het doorvoeren van een korting op de fractiebudgetten.

Het zijn maatregelen van de soort die we ook als raad vragen van anderen.

Openbare orde en veiligheid

We zijn dit jaar geconfronteerd met forse interne problemen bij de Veiligheidsregio Zeeland. Het is een opgelegde gemeenschappelijke regeling die de SP al lange tijd maar matig kan bekoren. Zeker niet zonder problemen was de reorganisatie van de brandweer, waarover brandweervrijwilligers - immers zeer nauw betrokken, met hart en ziel maar onbetaald - meerdere keren hun ongenoegen hebben laten blijken. In de Goese context lijkt dit *redelijk* in goede banen te zijn gekomen. Maar er is door te kiezen voor kleinere wagens ook nadrukkelijk de grens opgezocht van de wettelijke regels. Veel ernstiger is de interne situatie in de organisatie. In de maanden voor de zomer werden we geconfronteerd met een stuitend tafereel waarin ernstige problemen naar buiten kwamen. Die betroffen met name de handelswijze van de directrice, die inmiddels in een juridisch gevecht verwickeld is. De voorzitter van de Veiligheidsregio, de heer Lonink, burgemeester van Terneuzen, heeft zich daarbij van een slechte kant laten zien, door partij te kiezen voor de directrice. Hij vergat als bestuurder de te verwachten afstand te bewaren en bagatelliseerde de problemen. Wij dienden over deze zaak een motie van treurnis in, die nog is aangehouden. De daarin beschreven situatie is in de tussentijd alleen maar bevestigd. De bespreking van bestuursrapportage en begroting lijkt een goed moment om de motie alsnog in stemming te brengen.

Regelmatig bespreken we het integraal veiligheidsplan. Nu bevat de programmabegroting een verplichte beleidsindicatoren, vanuit het BBV, waaruit een niet geweldig beeld oprijst voor onze gemeente. De SP-fractie heeft de cijfers voor *Geweldsmisdrijven* en *Vernielingen en beschadigingen* vergeleken met de cijfers van diverse andere gemeenten - we zitten boven het landelijk gemiddelde, het Zeeuws gemiddelde en ook boven het gemiddelde van gemeenten in dezelfde inwonersklasse. We vergeleken met even grote en grotere centrumgemeenten: Assen, Deventer, Wageningen,

Geldrop-Mierlo, Veghel, Landgraaf, Rijssen-Holten. Telkens doet Goes het minder goed en/of hebben de andere gemeenten een betere ontwikkeling over de jaren heen. Hoe kan dat? Laten we alsjeblieft proberen te leren van die gemeenten!

Vervoer en openbare ruimte

Goes krijgt zijn langverwachte afrit van de A58 bij het ziekenhuis, de werkzaamheden zijn begonnen. Een megaproject, een duur project ook, maar ook een lange wens van veel Goesenaars. Daarbij komt de tunnel onder het spoor bij de Van Hertumweg, die ook doorstroming zal bevorderen. Goede ontwikkelingen.

Minder mooi is dat er tegen de trillingshinder voor aanwonenden van het spoor geen extra maatregelen genomen worden. Waar Goes eerder dacht aan een tunnel, vervolgens een spoorbak, en daarna dan toch in elk geval het verplaatsen van een kruiswissel, blijft nu over dat ProRail het kruiswissel door een overloopwissel vervangt - iets wat toch al in de planning zat. De SP-fractie heeft begrip voor de financiële kant van de zaak, maar vindt het toch moeilijk te verkroppen dat uiteindelijk weinig is kunnen gebeuren aan de trillingshinder. En dat de aanwonenden lange jaren aan het lijntje zijn gehouden met steeds magerder plannen.

Economische zaken en toerisme

Het aantal banen in Goes is sinds 2011-2012, toen er een piek was, gestaag weer afgenomen (http://wsjg.databank.nl/Jive/JiveReportcontents.ashx?report=lisa&inp_geo=gemeente_664). De daling is met name te wijten aan afnemende werkgelegenheid in de collectieve dienstverlening en industrie. Niet toevallig is de collectieve dienstverlening een sector waarop veel bezuinigd is. Qua werkgelegenheid doet Goes het wat minder goed dan het Zeeuwse gemiddelde. Opmerkelijk is dat het aantal vestigingen in de collectieve en zakelijke dienstverlening enorm is toegenomen. Het lijkt erop dat er sprake is van een toenemende versnippering en veel startende eenmansbedrijfjes/zzp'ers. De SP vindt dat niet bij voorbaat een gewenste ontwikkeling.

Ongeveer tweederde van de werkgelegenheid bevindt zich in de dienstverlening - de SP vindt dit niet terug in het beleid van Goes Marketing. Die laatste lijkt zich vrijwel uitsluitend te richten op de binnenstad - we bestrijden zeker niet dat de binnenstad aandacht behoeft! - terwijl handel maar voor een werkgelegenheid van ongeveer 18% zorgt. Toen de plannen voor citymarketing werden ontwikkeld, werd ingestoken op een totaalplaatje van Goes, en zou er gewaakt worden voor een eenzijdige benadering. Inmiddels heeft Goes Marketing dat pad verlaten.

De SP heeft altijd moeite gehad met de bedragen die beschikbaar zijn gesteld voor Goes Marketing. Goes wordt "op de kaart gezet" en ook het evenementenbeleid is helemaal verworden tot machinerie om Goes op de kaart te zetten. Gewoon een leuk evenement is al niet meer goed genoeg. Kennelijk staat de SP niet alleen in dat gevoel, want met alle twijfels die we hebben rond de vinkjeszetterij die als burgerparticipatie is ingezet, daaruit kwam dit wel als een belangrijke bezuinigingspost naar voren. Dat verbaast onze fractie niet, want veel mensen hebben het gevoel dat hier onnodig geld wordt besteed.

Daarbij komt het themajaar. Daar steekt de gemeente veel geld in. Maar het is als veel serie films: Rocky V had niet meer de aantrekkingskracht van Rocky, Curse of the Pink Panther (1983) niet meer de aantrekkingskracht van The Pink Panther (1963). Het Azië-jaar roept in onze omgeving zeker niet meer het enthousiasme op van Goes 600 of het Afrika-jaar. Het zou verstandig zijn hier een streep onder te zetten.

De SP vindt dat het college te gemakkelijk wegloopt voor een bezuiniging op dit terrein.

Onderwijs

Het college stelt voor om het budget voor kunst- en cultuuronderwijs te schrappen. Alle basisscholen hebben een petitie ondertekend tegen deze bezuiniging. Wij begrijpen dat. Wie kinderen niet in contact brengt met cultuur, loopt kans dat ze er nooit meer mee in aanrakingen komen. Laten we dat niet weggooien voor een relatief klein bedrag (beseffend dat het rijk er nog geld bij doet)!

Welzijn

Wederom ligt Historisch Museum de Bevelanden onder vuur. Nadat het museum al eerder een flinke korting van onze gemeente heeft moeten slikken en andere gemeenten zijn afgehaakt, komt het college wederom met het voorstel om het museum te korten. De SP is geen voorstander van deze korting. Geschiedenis is belangrijk, en moet worden uitgedragen. Wel bereiken de SP kritische geluiden over het educatief programma,

dat niet erg interactief wordt gevonden. Het museum is zich bewust van deze kritische noten en is hard bezig met het verbeteren van het educatief programma. Onze jongerenbeweging, ROOD Goes, heeft bij ons gepleit voor het museum, vanwege het belang van historisch besef en worteling in de omgeving. ROOD vindt ook dat wij verdere verbetering van de educatie moeten stimuleren. Wij zijn trots op onze jongeren dat zij zo pleiten voor het belang van historisch besef.

Wij stellen dan ook juist voor om eenmalig geld ter beschikking te stellen om dit programma te moderniseren. Wij snappen niet dat het museum steeds als bezuinigingspost wordt aangemerkt. In tijden dat er zo hard wordt gediscussieerd over onze identiteit, maar ook waarin kortzichtigheid op de loer ligt, is het hebben van een historisch museum iets fantastisch. En dat in een "historisch kwartier" met bijvoorbeeld ook het op termijn opbloeiende Slot Oostende. Op het gebied van het aantrekkelijk maken van Goes voor dagjesmensen is het sluiten van het museum een stap achteruit. Goes anti-marketing.

Werk, Inkomen en Zorg

Vorig jaar, 2015, was het jaar van de grote decentralisaties. Een jaar waar tegenop werd gezien. Goes leek er bij de eindafrekening redelijk uit te zijn gekomen. Dat jaar wordt de gemeente echter achtereenvolgens geconfronteerd met flinke overschrijdingen bij de Participatiewet en de Jeugdzorg. De pijn komt kennelijk niet meteen, maar later.

Er is voor dit jaar gekozen voor het vullen van het gat van de Participatiewet met geld uit de hoek van de zorg. Dat vindt de SP wrang. Ook in de zorghoek zijn klappen gevallen en de SP heeft telkens laten blijken er moeite mee te hebben dat zo zuinigjes is omgesprongen met vergoedingen voor langdurig zieken en gehandicapten en dat er geen keuze is gemaakt voor beschut werk. Wij hebben al meerdere keren ervoor gepleit dat geld voor zorg voor zorg moet blijven en geld voor arbeid en inkomen voor arbeid en inkomen. De ontschotting is hier ons inziens doorgeslagen. Ons eerder pleidooi om A&I en Zorg in twee verschillende programma's onder te brengen heeft vooralsnog geen weerklank gevonden. Dat wil niet zeggen dat wij van mening zijn veranderd.

Ons bereiken niet altijd positieve geluiden over de ervaringen van uitkeringsgerechtigden met het test- en trainingscentrum, voorheen nijverheidscentrum. Wij hebben dan ook al diverse malen aangegeven dat we verwachten dat er aan nieuwe bijstandsgerechtigden maatwerk wordt geleverd om ze te begeleiden naar werk. Toch blijven de geluiden hardnekkig over niet passende werkzaamheden, betutteling, afbreken van het zelfvertrouwen, en inhoud en organisatie op geen enkele manier aanpassen aan wat hogere opleidingsniveaus. Dit in weerwil van de beloftes van maatwerk. Wij willen er nog eens op wijzen dat niet elk werk goed is voor iedereen. Verkeerd werk kan zelfs schadelijk zijn, zo is gebleken uit onderzoek (<https://theconversation.com/any-job-isnt-necessarily-a-good-job-for-people-out-of-work-35217>).

De resultaten van het test- en trainingscentrum zijn ook al niet geweldig - het percentage beëindigingen zonder werk is bijzonder groot. De SP-fractie vraagt zich af of deze wijze van begeleiden van nieuwe bijstandsgerechtigden het vele geld dat er aan uitgegeven wordt wel waard is. De gemeente zou er goed aandoen om het test- en trainingscentrum om te vormen naar een opleidings- en omscholingsplaats. De werkzaamheden sluiten nu te vaak niet aan bij het opleidingsniveau en het uitstroomprofiel. Hier valt nog veel winst te behalen.

We krijgen in de maatschappij steeds meer te maken met de zogenoemde werkende armen. Deze groep mensen bestaat onder andere uit ZZP'ers, werknemers met nul-uren of flexcontracten en werknemers in loondienst die net buiten allerlei regelingen vallen maar bv. wel studerende kinderen hebben of een chronische zieke partner. Maar ook ondernemers in zwaar weer. De gemeente kan deze mensen niet helpen omdat het verruimen van regelingen geld kost en ze daar geen budget voor heeft. Deze groep valt tussen wal en schip en dat baart de SP grote zorgen. Wij blijven daarom een aantal zaken aankaarten bij het college. Blijf zoeken naar mogelijkheden om te voorkomen dat mensen in de schulden terecht komen. Verlang duurzaam werkgeverschap van de bedrijven waarmee de gemeente zaken doet. Spreek werkgevers binnen de gemeentegrenzen aan op goed en duurzaam werkgeverschap. Wanneer werknemers zekerheid hebben over uren en inkomsten kunnen ze ook in hun en onze toekomst investeren. En stimuleer het opzetten van een *Goede gieren fonds*. Zo'n fonds kan ook mensen helpen die de gemeente zelf niet kan/mag helpen.

Ook lijkt het een maatschappelijke trend te zijn dat er steeds vaker werk verlangd wordt zonder loon. Het gaat sluipenderwijs. Een buslijn verdwijnt, en daarna rijdt er een buurtbus met vrijwilligers. Politiek-bestuurlijk is het dan geen verdringing van betaald werk, maar feitelijk wel. Bepaalde (zorg)sectoren draaien voor een niet onaanzienlijk deel op vrijwilligers, wat uitlokt dat daar ook "werkervaring" zonder loon wordt opgedaan. Goes is er kritisch op, gelukkig, maar ondertussen gebeurt het toch.

De participatiewet verlangt meer van mensen met een uitkering. Er moet meegedaan worden in de maatschappij, vrijwilligerswerk of werkervaring met behoud van uitkering is schijnbaar de oplossing als men geen werk kan vinden. De SP is geen voorstander van deze vorm van meedoen in de maatschappij. Vrijwilligerswerk moet vrijwillig zijn en geen verdringing van betaalde banen teweeg brengen zoals al eerder genoemd. Voor de werkervaring met behoud van uitkering zien we liever contracten met een normaal uurloon en een proeftijd van 2 maanden.

Het aantal kinderen die in Nederland in armoede leven is de laatste jaren toegenomen tot 421.000 kinderen. In onze gemeente leven er 297 kinderen in een bijstandsgezin maar het aantal kinderen in onze gemeente die kans hebben om in armoede op te groeien zijn er 700. Gelukkig heeft de gemeente het kindpakket vorig jaar omarmt en blijft de SP steeds aandacht vragen voor kinderen die misschien nog buiten de boot vallen. Ook jongeren betrekken bij dit stukje armoedebeleid is onontbeerlijk!

Milieu

In antwoord op vragen van de SP-fractie heeft het college aangegeven dat een 5% besparing op brandstof mogelijk is door periodieke scholing aan chauffeurs en het toepassen van optrekbeveiliging in vrachtwagens. Aangezien dat ook enige investering vergt zal dit niet direct leiden tot een bezuiniging. Toch gaat de SP er van uit dat het college deze handschoen oppakt!

De gemeente staat voor de schone taak om het afvalbeleid aan te passen naar de normen die de overheid oplegt. In Goes doen we al veel goed, bij bijna elke supermarkt staat wel een rij met ondergrondse containers, waar men plastic, glas of kleding kwijt kan.

Ook hebben we voldoende kringloopwinkels waar men spullen nog een tweede leven kan geven. Wij zien de gemeente graag met plannen komen voor een nog beter afvalbeleid waarbij de inwoners geld kunnen besparen door beter te recyclen. Ook de jeugd en verenigingen kunnen hierin een grote rol spelen door bv. plastic flesjes en drinkpakjes apart in te zamelen en hiervoor een vergoeding te krijgen voor de vereniging. Zomaar een idee wat de SP het college graag meegeeft.

Bouwen aan ruimte

Goes heeft het afgelopen jaar een beschamende reeks van tekortkomingen in de meerjarenonderhoudsplannen ontdekt. De plannen voorzagen niet in vervanging op termijn. Zo kan het gebeuren dat er veel geld moest worden betaald voor de sluis Goese Sas, de brug in Wilhelminadorp en de kades van de haven. De benodigde vervangingen en groot onderhoud zorgen ervoor dat Goes zich behoorlijk in de schulden moet steken.

Daarnaast staat nog eens voor bijna 2 miljoen extra investeringen in de begroting voor onderhoud aan de kerktorens in 's Heer Arendskerke, 's Heer Hendrikskinderen, de kap van de kinderboerderij en ingrepen in het Stadskantoor. Allemaal omdat de onderhoudsplannen hierin tekort zijn geschoten.

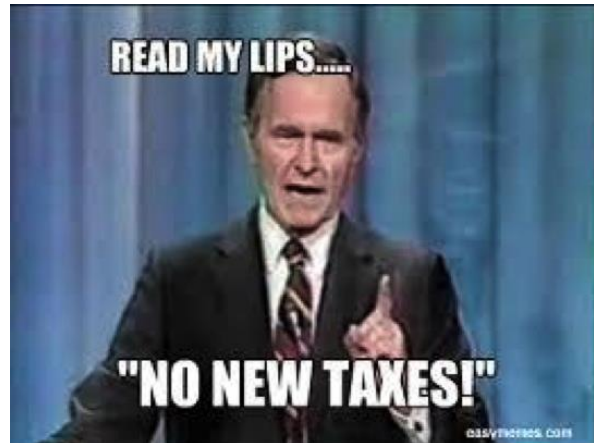
Belastingen, financiën

Het college wil hondenbelasting herinvoeren in Goes. Het is er eerlijk over, met honden heeft het verder weinig te maken, want er wordt geen hondgebonden besteding aan gekoppeld. Het is een lastenverzwaring die toevallig de groep hondenbezitters treft. Daarmee is de hondenbelasting een vorm van, weliswaar wettelijk toegestaan, willekeur.

We blijven onze twijfels houden over de kosten waarmee het innen en controleren van deze belasting gepaard zal gaan. Wij hebben sterk de indruk dat dit een minder effectieve manier is om geld binnen te krijgen dan andere belastingen. Er zal voor een netto opbrengst van een euro meer moeten worden gedaan. Of anders gezegd, van elke geïnde euro kan maar een beperkter deel door de gemeente worden besteed.

Een punt van aandacht is ook dat honden een sociale functie hebben. Mensen die eenzaam zijn kunnen troost vinden bij het hebben van een hond. Ook in gezinnen is een hond vaak een verrijkende factor. De hond moet bovendien worden uitgelaten, wat het bewegen bevordert. Maar gezegd moet worden dat honden niet alleen gezellige gezelschapsdieren zijn, maar ook bijdragen aan veiligheid en veiligheidsbeleving. Huizen van hondenbezitters hebben minder te kampen met inbraak en ook voelen diverse mensen zich veiliger als ze met een flinke hond op stap gaan dan in hun eentje. Dit nog afgezien van hulphonden, die naar we aannemen zullen worden uitgesloten van de belasting. Het is niet redelijk mensen die gezelschap of veiligheid en veiligheidsgevoel ontleen aan hun hond te straffen met extra belasting. Dit in de wetenschap dat andere dierenbezitters ongemoeid worden gelaten en het geld niet aan hondeninfrastructuur wordt besteed.

De verhoging van de rioolbelasting die het college voorstelt gaat wel erg ver. Een groot deel van de verhoging van de rioolheffing betreft het onder de rioolheffing brengen van kosten die tot nu toe niet onder de rioolheffing vielen, maar die wettelijk en blijkens jurisprudentie wel mogen worden toegerekend aan het riool. Denk aan straatreiniging (waarop nota bene wordt bezuinigd), onkruidbestrijding en "overige kosten". Het gaat hier om kosten die aanvankelijk werden betaald uit de andere middelen. Dan klinkt het mooi, we verhogen de OZB niet, maar maken alleen het rioolrecht kostendekkend en voeren hondenbelasting in. Maar eigenlijk wordt een stuk van de OZB naar rioolrecht overgeheveld, zonder compensatie. Dat bestempelen als "kostendekkend maken" verdoezelt wat er echt aan de hand is. En het gaat om fors geld.

En dan zelfs de BTW, die de gemeente via het BTW-fonds kan terugvragen, wordt nu aan de rioolheffing toegerekend. Dat laatste is wel een heel stuitende manier van lastenverzwaring en de bal bij de burger leggen. Creatief boekhouden, dat is niet zoals de politiek met burgers om hoort te gaan. Dat weet het college zelf ook wel, want bij de afvalstoffenheffing is er juist NIET voor gekozen om de BTW toe te rekenen aan het tarief. Of houdt men dat in de zak voor volgend jaar?

Later deze maand komen er voorstellen om de financiële verordening aan te passen. Als we het goed hwebben begrepen neemt dan onze algemene reserve toe en is er wat lucht in de weerstandscapaciteit. Wellicht zou dat een goede gelegenheid zijn de schuldenlast te verlichten. We betalen nu globaal €130 per inwoner per jaar aan rentelasten.

Onze voorstellen

Het college is een operatie ingegaan om te bezuinigen, en vooral ook om meer belastingen te innen. De SP-fractie vindt dat een aantal van die voorstellen niet door moeten gaan:

- Geen nieuwe hondenbelasting, geen BTW doorrekenen in de rioolheffing
- Geen bezuinigingen op cultuureducatie en archief

Bij het museum willen we verder gaan om het gezond te houden:

- Jaarlijks 10.000 euro erbij
- Eenmalig 10.000 om het educatieprogramma te moderniseren

De SP stelt daarvoor andere bezuinigingen voor:

- Op de gemeenteraad zelf en op "facilitaire zaken" bij de gemeente
- Op citymarketing en gemeentelijke communicatie
- Op de sportraad en door een hogere bijdrage van sportclubs aan accommodaties
- Op onderhoud van wegen, verlichting en groen
- Door de toeristenbelasting sneller te verhogen

In de berekening hieronder ziet u dat onze alternatieven haalbaar en betaalbaar zijn en zelfs een tikkeltje gunstiger dan het collegevoorstel.

MINDER UITGEVEN	2017	2018	2019	2020
3. communicatie	20.000	20.000	20.000	20.000
26. gemeenteraad	15.000	30.000	30.000	30.000
38. verlichting	8.400	8.400	8.400	8.400
39. wegen algemeen	51.072	55.924	158.193	163.400
53. groen onderhoud	101.300	119.200	157.100	175.000
59. citymarketing	50.000	100.000	100.000	100.000
145-153 Facilitaire Zaken**	192.306	268.506	313.506	288.506
78.+79. Sport	20.000	86.000	99.000	91.000
140. Toeristenbelasting	53.700	35.800	17.900	0
Totaal extra bezuinigingen	511.778	723.830	904.099	876.306

***Keuzeboek FZ minimumvariant*

145. Stadskantoor	148.500	330.500	505.500	505.500
148. P&O	135.000	206.000	206.000	206.000
149. Automatisering	410.265	410.265	410.265	410.265
150. DIV	1.200	1.200	1.200	1.200
152. Grafimedia	28.300	28.300	28.300	28.300
153. Bedrijfsrestaurant	45.000	45.000	45.000	45.000
Totaal FZ minimumvariant	768.265	1.021.265	1.196.265	1.196.265
40%	307.306	408.506	478.506	478.506
Al ingezet door college	115.000	140.000	165.000	190.000
	192.306	268.506	313.506	288.506

MEER UITGEVEN	2017	2018	2019	2020
87. museum	-10.000	-35.000	-60.000	-60.000
moderniseren educatie museum	-10.000			
85. Cultuureducatie		-31.500	-31.500	-31.500
74. Archief	0	0	-155.000	-155.000
141. Hondenbelasting	-120.000	-120.000	-120.000	-120.000
124. geen BTW in de rioolheffing	-469.000	-469.000	-469.000	-469.000
Totaal meer uitgeven	-609.000	-655.500	-835.500	-835.500

Saldo	-97.222	68.330	68.599	40.806
--------------	----------------	---------------	---------------	---------------

MINDER UITGEVEN	TOELICHTING
3. communicatie	inforubriek, 3x Samenspel
26. gemeenteraad	ook eigen voorstelselmaatregelen
38. verlichting	volledige tussenvariant
39. wegen algemeen	volledige tussenvariant
53. groen onderhoud	aanscherpen groenonderhoud, meer initiatief stimuleren van anderen
59. citymarketing	themajaar, versoberen goesisgoes, kritisch op evenementen
78.+79. Sport	opheffen sportraad (5000), meer verhogen buitensportaccomodaties (minimumpakket, maar jaar eerder)

**Algemene beschouwingen van de VVD-fractie t.a.v. de begroting
2017 van de gemeente Goes.**

De gepresenteerde programmabegroting voor het jaar 2017 laat een fors tekort zien. We verkeren daarmee in een zorgelijke situatie. Dit beeld was al zichtbaar bij de meerjarenbegroting die vorig jaar om deze tijd werd gepresenteerd. De zorgelijke situatie werd nog eens bevestigd bij de laatst uitgebrachte perspectiefbrief. Er dient drastisch te worden ingegrepen wil de gemeente Goes niet in situatie komen te verkeren dat zij onder toezicht moet worden gesteld. Deze situatie is met name veroorzaakt door tekorten en kortingen in het sociaal domein. Daarom is een voorstel keuzepakket bij deze begroting gevoegd dat er toe moet leiden dat onze gemeente op termijn weer zwarte cijfers kan schrijven. Op termijn, want voor de jaren 2017 en 2018 wordt begroot dat dit niet zal gaan lukken. Bij het beoordelen van de begroting 2017 zal de nadruk komen te liggen op het gepresenteerde keuzepakket. Dit keuzepakket bevat een aantal pijnlijke keuzes. Zo wordt de voorgestelde lastenverhogingen door de VVD-fractie als bijzonder pijnlijk ervaren. Latenverzwaringen is het laatste wat de VVD wil. Het zwaartepunt van de lastenverzwaring is komen te liggen bij het, in een veel sneller tempo dan gepland, kostendekkend maken van de rioollasten. Het uitgangspunt dat de dienstverlening, ook op dit vlak, moet kunnen worden bekostigd uit de opbrengsten is van meet af aan door de VVD onderschreven. Daarom kan de VVD-fractie deze keuze wel onderschrijven. Onder andere omstandigheden had de VVD het wel toegejuicht dat deze kostendekkendheid in een wat kalmer tempo was bereikt. Wel kunnen we vaststellen dat de kwaliteit van ons riool uitstekend is. Anders dan in andere gemeenten is ons overlast als gevolg van een slecht functionerend riool bespaard gebleven. Ook met de andere keuzes kan de VVD zich uiteindelijk wel verenigen. Zo is een ruimhartig armoedebelaid in stand gebleven, maar ook zijn we blij dat voldoende aandacht is besteed aan de economische positie van bedrijven en de binnenstad in onze gemeente. Zo is gelukkig niet gekozen voor het verhogen van de parkeerbelasting. Ook de geplande infrastructurele projecten die voor de ontwikkeling van de stad zo noodzakelijk zijn kunnen normaal doorgang vinden. Wij zijn blij dat naar verwachting in 2017 de geplande aansluiting op de A58 kan worden gerealiseerd. Bovenal zijn we tevreden dat ook aandacht is gebleven voor het promoten van de stad. Dat komt uiteindelijk iedereen ten goede. Bij activiteiten en werkgelegenheid heeft iedereen baat. Toch past het wat verder stil te staan bij het in ogenschouw nemen van de positie van de gemeente Goes ten opzicht van andere gemeenten, m.n. de buurgemeenten. Wat opvalt is dat de gemeente Goes juist te maken heeft met het moeten nemen van drastische maatregelen om de begroting op orde te krijgen, terwijl dit niet geldt voor de buurgemeenten. Dit geldt in min of meer gelijke mate voor andere stedelijke gemeenten in Zeeland.

Goes vervult een centrumfunctie en dat brengt structureel extra uitgaven met zich om verschillende voorzieningen in stand te kunnen houden. Daar profiteren de buurgemeente zeker ook van mee.

De samenwerking met onze buurgemeenten heeft vooral gestalte gekregen met het opzetten en inrichten van de G.R. de Bevelanden.

De verwachte besparingen met deze opzet zijn vooralsnog uitgebleven. Dit heeft voor een belangrijk deel te maken met aanloopproblemen. De gestelde verwachtingen waren op dit punt niet reëel. Wel vindt de VVD-fractie dat een kritische houding op zijn plaats is. Daarom een aantal opmerkingen die zeker van belang zijn. Al eerder hebben wij betoogd dat met de toename van het aantal G.R.-en het democratisch functioneren van de gemeenteraad afbreuk wordt gedaan.

Wij haasten ons om onze waardering uit te spreken voor de inspanningen die het college heeft getroost om die nadelen zoveel mogelijk te beperken, door in een vroeg stadium de ontwikkelingen aan de raad voor te leggen zodat ook gefundeerd zienswijzen kunnen worden geformuleerd. Maar toch.... Daarmee is nog niet het gewenste democratische optimum bereikt. Gemeenteraadsleden blijven op afstand slechts betrokken.

Daarnaast blijken de taakvelden die in de G.R. de Bevelanden zijn ingebracht toch veel duurder dan we verwachtten en vooral ook hoopten.

De VVD is van mening dat niet meer taakvelden moeten worden ingebracht en maar eerst eens duidelijk moet blijken dat wat is ingebracht in kwaliteit en financieel duidelijk winst op gaat leveren.

Als logisch gevolg van het hiervoor betoogde meent de VVD-fractie dat vastgesteld moet worden dat de opzet van G.R. de Bevelanden toch in feite een oplossing is waarvan mag worden afgevraagd of die voor de gemeente Goes wel zo voordelig is.

Dit geldt niet alleen financieel maar ook gelet op de aspecten van democratie.

Daarom vindt de VVD dat een te groot taboe rust op de mogelijkheid van een herindeling.

Wij verkeren op dit moment in een moeilijke positie. Dit geeft ook kansen. Het gaat erom dat de juiste keuzes worden gemaakt. De VVD-fractie vindt dat de voorstellen van het college daarvoor de juiste richting aangeven.

Tot slot

De VVD geeft haar goedkeuring aan deze begroting, met het voorgestelde keuzeprogramma, spreekt haar dank en waardering uit aan de ambtelijke organisatie en wenst het college veel succes met de uitvoering.

VVD Fractie Goes,

Dick de Korte

Ad Schuurbijs

Stan Jasperse

Chantal Peereboom (fractievoolger)

Op weg naar een evenwichtige toekomst:

Samen laten we het licht branden

ALGEMENE BESCHOUWINGEN

**BIJ DE BEGROTING 2017, MEERJARENBEGROTING 2017-2020
EN BESTUURSRAPPORTAGE 2016**

Voorzitter,

Vorig jaar spraken wij in onze algemene beschouwingen uit dat het er op leek dat de economie in Nederland zich weer voorzichtig aan het herstellen was. Een ontwikkeling die, zo weten wij nu, zich het afgelopen jaar heeft doorgezet. Wij zeiden toen te geloven in de creativiteit en de veerkracht van Goes en haar inwoners, die niet alleen willen meedénken, maar ook mee willen dóen. Ook het afgelopen jaar hebben de inwoners van de gemeente weer van hun betrokkenheid blij gegeven. En dat stemt ons optimistisch.

Hoewel we ons in economisch opzicht nu gelukkig in beter weer bevinden ijlt de economische crisis voor de gemeentelijke portemonnee nog na. De trap-of-trap-af methodiek van het rijk maakt dat wanneer het rijk minder inkomsten heeft ook de gemeenten daarin delen. De 'vertraging' die hierin zit maakt dat de gemeentelijke overheid ook wanneer het economisch weer wat beter gaat met een vermindering van inkomsten moet rekenen.

Perspectiefbrief en begroting

Bij de behandeling van de Perspectiefbrief was al duidelijk dat Goes, met name als gevolg van de doorwerking van de rijksbezuinigingen en de decentralisaties op het gebied van zorg, participatie en jeugd, niet aan omvangrijke bezuinigingen zou ontkomen. Er werd toen gesproken over bezuinigingen in de orde van grootte van een bedrag tussen € 3- en € 5 miljoen.

De begroting laat nu een meerjarig tekort zien van € 5,2 miljoen in 2017 dalend naar € 3,4 miljoen in 2020. In totaal gaat het voor 2017-2020 om een tekort van € 17,248 miljoen, gemiddeld € 4,357 miljoen per jaar.

Het college stelt voor het volledige tekort over de jaren 2017-2020 – in ieder geval op papier – op te lossen. Wij hebben dit uitgangspunt al eerder onderschreven, omdat het om grote bedragen gaat en dit –

anders dan doorgaans het geval is – niet kan worden opgelost met relatief bescheiden ingrepen, hoe pijnlijk die op zichzelf natuurlijk ook kunnen zijn. Wij zijn er geen voorstander van ieder jaar weer tot nieuwe, omvangrijke bezuinigingen te moeten besluiten, met de daarmee gepaard gaande onrust.

Keuzes

Het college zegt vanuit het ambtelijk samengestelde Keuzeboek een afweging te hebben gemaakt vanuit de visie op Goes enerzijds en richtinggevende uitspraken als vastgelegd in de nota ‘Goes, mooie stad met voorzieningen. Sociaal evenwichtig, toekomstbestendig en financieel stabiel.’ anderzijds.

Daarnaast zijn door het college ook de inwoners om advies gevraagd bij het maken van bezuinigingskeuzes. Wij prijzen de poging die het college heeft gedaan om betrokkenheid bij en draagvlak voor bezuinigingen bij de burgers te verkrijgen. In dat proces hadden sommige zaken wellicht anders, of beter, kunnen worden aangepakt. Het betrekken van de inwoners bij de op handen zijnde bezuinigingen draagt natuurlijk het risico van teleurstelling bij de inwoners in zich, wanneer blijkt dat de resultaten slechts in bescheiden mate in het uiteindelijke besluit zijn terug te vinden. Daar kunnen voor het college op zichzelf goede gronden voor zijn, maar het komt ons voor dat een college dat op dit punt verwachtingen wekt ook de plicht heeft uitgebreid uit te leggen waarom door inwoners aangedragen voorkeuren in de latere besluitvorming zijn gesneuveld. Wij zien het echter vooral als een leertraject dat een eerste keer natuurlijk niet meteen perfect is. Wij denken dat het in ieder geval goed en verstandig is het gelopen traject te evalueren en daar niet nu een min of meer definitief oordeel over te geven.

Het college heeft een aantal keuzes gemaakt, waardoor in meerjarig perspectief een sluitende begroting ontstaat. Voor een deel kunnen wij met de door het college gemaakte keuzes meegaan, voor een

ander deel maakt GroenLinks echter andere keuzes. Ook het uitgangspunt van GroenLinks is, ik zei het al, evenwel een in meerjarig perspectief sluitende begroting.

Wij realiseren ons terdege dat natuurlijk niemand op bezuinigingen zit te wachten, en natuurlijk zouden ook wij zouden liever een (financiële) situatie hebben gezien, waarbij het mogelijk zou zijn er een schepje bovenop te doen in plaats van er een onsje af te halen. Helaas bevindt Goes zich niet in zo'n situatie en zullen wij – op een of andere manier– moeten ingrijpen om Goes financieel gezond te houden en het voorzieningenniveau – wellicht op een iets lager niveau dan weleer - ook op langere termijn te garanderen.

Beoordeling

Voor zover het de beoordeling van de door het college voorgestelde keuzes betreft hebben wij ons als GroenLinks afgevraagd of, en zo ja: in hoeverre, wij een verschuiving in accenten nodig of wenselijk zouden vinden. Wij hebben zodoende het collegevoorstel als uitgangspunt genomen.

Een belangrijk uitgangspunt is daarbij voor ons geweest in hoeverre er in de toekomst ruimte is om zo nodig de gevolgen van al te drastisch gebleken bezuinigingen te verzachten en bij te stellen. Het stoppen met een voorziening kun je niet eenvoudig meer ongedaan maken; een voorziening op een lager niveau voortzetten biedt in de toekomst in ieder geval nog de ruimte om – mocht dat noodzakelijk of wenselijk zijn – het niveau bij te stellen. Of uiteindelijk, bij gebrek aan middelen, alsnog te besluiten die voorziening te beëindigen. Daarnaast hebben wij de voorgenomen bezuinigingen naast ons verkiezingsprogramma gelegd. Zo kiezen wij – om maar iets te noemen - meer voor cultuur en vergroening van Goes.

En hoe zit het dan met het advies dat de bewoners in het bezuinigingstraject hebben gegeven?. Wij werpen de vraag vast maar zelf op, zodat anderen dat niet meer hoeven te doen.

De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de gemeenteraad enerzijds en het college anderzijds moeten ons inziens helder gescheiden blijven. Dat het college de inwoners als 'adviescommissie' in de hand neemt is te prijzen en schept voor hem de plicht daar, waar deze adviezen niet worden overgenomen, ook het waarom van die keuze duidelijk te maken. De verantwoordelijkheid van de gemeenteraad daarin is te controleren of het college haar toezeggingen of gewekte verwachtingen nakomt.

Als politieke fractie binnen die gemeenteraad hebben wij een mandaat van onze kiezers in de vorm van ons verkiezingsprogramma. De voorstellen die het college aan de raad voorlegt worden door ons primair daaraan getoetst. Wat natuurlijk onverlet laat dat ook wij kennis nemen van de resultaten, en daar waar mogelijk ons voordeel mee doen.

Voorzitter,

In de Perspectiefbrief – waarvan de uitgangspunten door de gemeenteraad, anders dan in de aanbiedingsbrief bij de programmabegroting wordt gesteld niet zijn vastgesteld, maar ter kennisgeving zijn aangenomen – is voor de jaren 2017-2020 een bedrag van € 1,706 miljoen opgenomen voor beleidsontwikkelingen (lees: nieuw beleid).

Het lijkt, tegen de achtergrond van de financiële opdracht, aantrekkelijk daar dan maar als eerste een streep door te halen. Maar schijn bedriegt hier. Want de posten betreffen dan wel zaken die niet eerder in de (meerjaren-)begroting waren opgenomen, maar die eigenlijk onontkoombaar zijn, zoals de renovatie van de kerken in 's-Heer Hendrikskinderen en 's-Heer Arendskerke.

Omnium

Vreemde eend in die bijt is en blijft echter de (extra) subsidie voor het Omnium, waartoe de raad in 2016 heeft besloten. Daarbij is besloten in 2017 te evalueren of ook in de jaren 2018 en 2019 deze extra subsidie daadwerkelijk nodig is en neemt het college vast een voorschotje op de uitkomsten daarvan door een eventuele extra subsidie voor de jaren 2018 en 2019 beschikbaar te houden. Tot onze spijt is het nog niet tot die evaluatie gekomen.

Voor wat ons betreft rust er een zware bewijslast om het Omnium ook in 2018 en 2019 deze extra subsidie toe te kennen. Het perspectief van een auto waaraan nog niet lang geleden een dure reparatie is uitgevoerd, zodat we de volgende reparatie nu ook wel 'moeten' laten uitvoeren spreekt ons niet aan. Er komt een moment dat we moeten besluiten die auto aan de kant te doen.

Is dat zware bewijs er voor ons niet, dan ontstaat er wat ons betreft voor 2018 en 2019 een meevaller, die zou kunnen worden ingezet om eventueel gebleken scherpe kantjes van de gevolgen van de bezuinigingen te slijpen.

Keuze college

Dan komen wij aan de keuzes die het college heeft gemaakt aan de hand van het ambtelijk opgestelde Keuzeboek. Daarbij spreken wij allereerst onze waardering uit voor al diegenen die aan de opstelling daarvan hebben meegewerkt. Het boekwerk (want zo mag je iets van 500 pagina's wel noemen) geeft een goed overzicht van de (on)mogelijkheden tot bezuinigen of verhogen van inkomsten en zal naar onze overtuiging ook in de toekomst haar dienst bewijzen, al was het maar omdat het een goed inzicht biedt in alle gemeentelijke activiteiten. Bewaren dus.

Hondenbelasting

Omdat door de wethouder van financiën belastingverhoging steeds als laatste optie werd genoemd valt natuurlijk de (her)introductie van de Hondenbelasting op. Een belasting die door Goes eerder, werd afgeschaft en waarvan de opbrengst toen in het tarief van de OZB werd ondergebracht.

De reden voor de afschaffing destijds was dat een Hondenbelasting niet meer van deze tijd werd geacht (de belasting stamt uit een tijd dat werd getracht hiermee het grote aantal honden - dat voor overlast en ziektes zorgde - te beperken), op steeds minder draagvlak onder de bevolking kon rekenen en bovendien hoge perceptiekosten (kortweg: de kosten om de belasting te kunnen innen) had.

Om al deze redenen besluiten steeds meer gemeenten de Hondenbelasting af te schaffen; in 2015 bestond de hondenbelasting al niet meer in 128 van de 393 gemeenten. En dit jaar besloot ook Amsterdam met deze belasting te stoppen.

Terzijde merken wij bij de (her)introductie van deze belasting op dat wij de VVD wel altijd horen over belastingen die moeten worden afgeschaft en belastingtarieven die naar beneden moeten, maar dat deze partij zich beduidend minder gelegen lijkt te zijn aan dat verhaal zodra zij bestuursverantwoordelijkheid draagt.

Zo zijn de drie laatste nieuwe belastingen in Goes (reclamebelasting, precariobelasting op kabels en leidingen, en nu de hondenbelasting) voorstellen van – u raadt het al – VVD-wethouders.

Naast het genereren van extra opbrengsten is het beste wat je van hondenbelasting kunt zeggen dat het een mooi werkgelegenheidsproject is. Want het schrijven van een verordening mag dan een beperkte gemeentelijke inspanning vergen, de uitvoering daarvan (door of namens SaBeWa) zal de nodige personele inzet vergen.

Het ligt ons inziens meer in de rede op dit punt aansluiting te zoeken bij de geschiedenis die Goes met deze belasting heeft en de gedachte jaarlijkse opbrengst van € 120.000 op te halen in de vorm van een zeer beperkte verhoging van het OZB-tarief.

Dat voorkomt tegelijk dat bij herinvoering van de hondenbelasting de roep zal ontstaan om de eerder in de OZB-ondergebrachte belastingopbrengst daar weer uit te halen en weer terug te brengen in het tarief van de hondenbelasting. En, last but not least, een discussie over de vraag of – en zo ja: hoeveel - van de belastingopbrengsten volgens het profijtbeginsel ten behoeve van de viervoeters en hun baasjes moeten worden aangewend.

Waarom het college niet een zeer beperkte verhoging van het OZB-tarief voorstelt en in de plaats daarvan met een hondenbelasting komt is ons volstrekt onduidelijk. De enige reden die wij kunnen bedenken is dat een OZB-verhoging boven de inflatie binnen het college een taboe-onderwerp is. En als dat zo is, betekent dat dan niet dat in het kader van de bezuinigingsexercitie het helemaal niet zo was dat alle onderwerpen bespreekbaar waren? En waarom heeft het college dat dan niet gezegd?

Archief

Hoewel in het Keuzeboek voor het archief een maximale bezuiniging wordt aangedragen van € 11.692 per jaar vanaf 2017, besluit het college tot een jaarlijkse bezuiniging van € 155.000. Helaas zonder enige toelichting hoe die bezuiniging dan moet worden ingevuld en welke (ook maatschappelijke) gevolgen dit heeft.

De maatschappelijke, historische en wetenschappelijke waarde van het archief kan moeilijk worden onderschat. Het is dan ook om die reden dat de rijksoverheid vele regelingen uitvaardigt waaraan een archief moet voldoen. Natuurlijk is ook een archief niet in beton gegoten en gaat het mee met maatschappelijke en technische ontwikkelingen. Zo staat in de Archiefvisie 2011, opgesteld in het kader van een eerdere bezuinigingsronde, vooral de totstandkoming

van een e-depot, in relatie met een fysiek archief, centraal. Daarbij wordt overigens opgemerkt dat het, zelfs met de inzet van vele enthousiaste en kundige vrijwilligers, desalniettemin nog tot circa 2025 zal duren eer het Goese archief zal zijn gedigitaliseerd.

Door GroenLinks is al eerder gewezen op een toekomst, waarin het niet onwaarschijnlijk is dat archiefbescheiden via internet overal, maar niet noodzakelijkerwijs op de plaats waar deze zich fysiek bevinden kunnen worden geraadpleegd. Maar dat betekent niet automatisch dat geïnteresseerden die nu nog de studiezaal kunnen bezoeken dan maar hun eigen weg binnen miljoenen digitale documenten moeten zien te vinden.

Wat ons betreft zou in een nieuwe Archiefvisie aan die toekomst vorm moet worden gegeven. Op basis daarvan kunnen dan de financiële gevolgen in beeld worden gebracht.

Het college lijkt op dit punt helaas de omgekeerde weg te bewandelen: eerst een keuze voor de financiën, daarna voor de inhoud.

De ambtelijk gepresenteerde tussenvariant biedt in onze ogen de mogelijkheid ook het archief een bescheiden bijdrage in de bezuinigingen te laten leveren, zonder daarmee toekomstvarianten op voorhand te blokkeren of af te dwingen.

Museum De Bevelanden

Sprekend over het archief kom je welhaast als vanzelf bij het museum, waaromtrent het college heeft besloten de subsidie in 2018 met € 25.000 en de jaren daarna met € 50.000 te verminderen.

Over het museum is al veel gezegd, maar van alles wat is gezegd is de uitspraak van het museumbestuur het museum te zullen sluiten wanneer de gemeenteraad in navolging van het college tot vermindering van subsidie besluit wel de meest veelzeggende.

GroenLinks heeft zich in het verleden steeds sterk gemaakt voor behoud van het museum en dan zou het nu, nadat eerder Reimerswaal en Borsele zich terugtrokken, alsnog het loodje leggen? Niet als het aan ons ligt.

Wij hebben veel waardering voor de inspanningen die bestuur, medewerkers, vrijwilligers en “vrienden van” zich hebben getroost om het museum op het niveau te brengen waar het zich nu bevindt. En blijkens de bezoekersaantallen zijn wij niet de enigen die dat waarderen.

Wij zouden het trouwens een goede zaak vinden wanneer de Singelstraat met de twee voor Goes zo historische kerken, het binnenkort herontwikkelde Slot Ostende, het museum en ondersteuning van het archief een ‘*historisch plein*’ van zouden kunnen gaan vormen. Hier ligt volgens ons een – je zou bijna zeggen: historische - kans voor Goes.

Cultuur

Geschiedenis en cultuur hebben veel, zo niet alles, met elkaar te maken.

En het zal u niet verbazen dat GroenLinks ook hier een warm pleidooi voor cultuur houdt. Met een oplopende bezuiniging van ruim € 50.000 in 2017 tot € 180.000 in 2020 (wij rekenen ‘openbare gezondheidszorg’ in uw tabelletje in het raadsvoorstel even niet mee) krijgt met name deze sector klappen.

Om heel kort door de bocht te gaan: wij kunnen ons eigenlijk niet vinden in het rijtje van het college, omdat dit er voor ons op neerkomt dat velen geen – of (veel) moeilijker – in aanraking met cultuur en cultuuruitingen komen. Wij zijn ervan overtuigd dat cultuur belangrijk cement binnen de samenleving is, waarmee je dan ook niet vroeg genoeg in aanmerking kunt komen. Het is belangrijk het

verschil tussen 'mooi' en 'belangrijk' leren. Want niet alles wat 'mooi' is, is ook belangrijk (en andersom). Althans, behoeft dat niet te zijn.

Een voorbeeld: door de bezuiniging op de cultuureducatie worden de basisscholen beroofd van deskundige begeleiding op het betreffende gebied. De scholen hebben te weinig kennis en kunde op dit terrein en zullen dit gat niet zelf kunnen opvullen. Cultuureducatie is echter wel een landelijk verplicht onderdeel van het lesprogramma. Om deze verplichting op een behoorlijke manier in te vullen is een gemeentelijke bijdrage van 1369,56 per basisschool per jaar toch niet te veel?

Een ander voorbeeld: wij moeten blij zijn dat Goes, in tegenstelling tot vele andere gemeenten, nog een prachtige muziekschool heeft. Te veel bezuinigen kan ertoe leiden dat er minderen kinderen lessen gaan volgen. De tarieven voor muzieklessen zijn al heel behoorlijk en vooral middeninkomens zouden kunnen afhaken als de tarieven omhoog gaan.

Je kunt je ook afvragen of je hier het profijtbeginsel moet toepassen.

Voor zover het de hier voorgestelde bezuinigingen betreft kunnen wij eigenlijk alleen het staken van de subsidie aan Galerie van den Berge billijken. Niet vanwege het culturele aspect, maar omdat het hier strikt genomen gaat om directe subsidie aan een particuliere onderneming. Anderzijds gaat het echter maar om een zeer beperkt bedrag.

Hoewel je zou kunnen zeggen dat met het overstappen op een computergestuurd carillon en de beiaardier alleen nog bij bijzondere gelegenheden te laten 'optreden' van een zekere verschraving sprake is, denken wij niet dat met deze bezuiniging de kern van het culturele veld wordt getroffen.

Voor zover het historische panden betreft achten wij het van belang ook als gemeente een inspanning te plegen om deze voor het

nageslacht te behouden. Wat ons betreft zou de Subsidieverordening restauratie en onderhoud gemeentelijke monumenten eerder worden op- dan afgewaardeerd.

Naast dit alles zijn wij niet blij met het klaarblijkelijke voornemen van het college een financiële bijdrage aan een nieuw themajaar 2021 te beperken of stop te zetten. Wanneer je het nu over 'Unique Selling Points' van de gemeente hebt is het themajaar er wat ons betreft zeker één van. Hoe het college dat hier uiteindelijk een beslissing over zal nemen ook zal zijn samengesteld, onze boodschap op dit punt is duidelijk.

Sociaal Domein

Ook op het sociaal domein stelt het college een aantal bezuinigingen voor, vooralsnog verpakt als een generieke korting van negen procent op het gebied van preventie.

Wij kunnen die keuze (grotendeels) billijken als het gaat om het verhogen van het rendement in preventie door de preventiebudgetten meer dan nu wijkgericht in te zetten.

Ook hier geldt voor ons echter dat hier niet de budgetten, maar de beoogde doelen centraal moeten blijven staan. En dus, wanneer daartoe aanleiding zou zijn, een opwaartse bijstelling van de budgetten mogelijk moet zijn en blijven.

Op voorhand vinden wij dat de budgetten voor onderwijsachterstandsbeleid (69) en sociale samenhang c.a. (97) in stand zouden moeten blijven zolang niet is gebleken dat de nieuwe aanpak daadwerkelijk effect sorteert.

Dekking

Men zou geneigd kunnen zijn te denken dat, wanneer de hiervoor genoemde voorstellen van GroenLinks worden overgenomen, een aanzienlijk gat in de beoogde bezuinigingsomvang wordt geslagen.

Daarom laat onze fractie het niet bij het uitsluitend afwijzen of bijbuigen van een (overigens beperkt) aantal bezuinigingsvoorstellen, maar dragen wij ook aan hoe de financiële gevolgen hiervan kunnen worden opgevangen. Wij zeiden het al eerder: ook GroenLinks gaat uit van een (in meerjarig perspectief) sluitende begroting.

Buitensportactiviteiten

Goes heeft de afgelopen jaren aanzienlijk geïnvesteerd in sportaccommodaties en dat is, vinden wij, een goede zaak. Toch kan, nu de tering naar de nering moet worden gezet, de vraag niet onbesproken blijven of het doorberekenen van slechts negen procent van de kosten voor buitensportaccommodaties langer kan worden gehandhaafd.

GroenLinks is van mening dat een hogere eigen bijdrage gerechtvaardigd is, óók als dit zou leiden tot een hogere contributie voor de leden.

Wij willen echter niet zover gaan dat wij de doorberekening naar het landelijk gemiddelde van 23% optrekken. Wij kiezen daarom voor een variatie op de minimumvariant (om precies te zijn: 50% daarvan), met de kanttekening dat er voldoende mogelijkheden tot financiële ondersteuning moeten zijn voor (kinderen van) mensen voor wie dit een te grote wissel trekt op hun budget. Wij willen het sporten voor mensen met een kleine beurs niet onmogelijk maken.

We besparen hiermee jaarlijks een bedrag dat in 2020 is opgelopen tot € 86.000.

Groenonderhoud

Waar het college een beperkte bezuiniging op het groenonderhoud voorstelt kiest GroenLinks hier juist voor een verdergaande bezuiniging. Wij geven op vele plaatsen er juist de voorkeur aan het (natuurlijk) groen meer de ruimte te geven

Dat zal betekenen dat het groen er in veler ogen minder ‘spic en span’ bij zal liggen, maar wij achten dat geen onoverkomelijk bezwaar: waar minder groenonderhoud tot ‘verloedering’ leidt kan de gemeente, nadat daarover klachten zijn binnengekomen, ingrijpen om ernstige uitwassen te voorkomen. Een ‘piepsysteem’ dus, zoals dat zo mooi heet: de gemeente komt pas na serieuze klachten in actie, en richt zich als zodanig niet op het voorkomen daarvan.

Wel zijn wij er voorstander van dat het onderhoud van de hoofdgroenstructuur op een adequaat niveau blijft.

Wanneer in de toekomst mocht blijken dat een lager niveau van groenonderhoud tot ongewenste uitwassen leidt, dan kan later altijd nog worden besloten het onderhoudsniveau iets op te trekken. Daarmee draagt deze bezuiniging in de tijd gezien dan ook een meer flexibel karakter.

GroenLinks stelt minder groenonderhoud voor tot de helft van de in het Keuzeboek genoemde ‘tussenvariant’. Daarmee besparen we in 2017 een extra € 66.300, oplopend tot € 120.000 in 2020.

Wegen

Het college stelt voor om in 2017 en 2018 € 120.000 op wegenonderhoud te bezuinigen en de laatste twee jaar (2019 en 2020) voor € 20.000. Gemiddeld dus € 70.000 per jaar en daarmee globaal een ton per jaar minder dan de ambtelijk aangedragen ‘tussenvariant’.

De huidige kwaliteit van de wegen in Goes laat naar het inzicht van GroenLinks zeker toe tot een verdergaande bezuiniging te komen dan het college voorstelt. Wij geven daarom onomwonden de voorkeur aan die tussenvariant. Daarmee besparen we € 51.000 in 2017, oplopend tot € 163.400 in 2020.

Openbare verlichting

Bij de openbare verlichting doet zich een curieus fenomeen voor: snelle(re) vervanging door LED-verlichting vraagt een hogere investering, maar daarna wordt aanzienlijk bespaard op beheerskosten (waaronder energie). De ombouw tot LED-verlichting zou daarom, uit een oogmerk van klimaatbeleid, natuurlijk hoog moeten scoren.

Toch kiest het college er hier voor om de ombouw naar LED-verlichting juist te vertragen. Een onbegrijpelijke keus, voor een college dat toch tenminste haar eigen klimaatbeleid serieus zou kunnen nemen.

Volgens GroenLinks is het heel wel mogelijk het door het college gekozen besparingsbedrag te behalen, zolang de gemeente maar bereid is deze besparing in de vorm van investeren voor te financieren.

Het hoeft weinig betoog waar onze voorkeur in deze ligt.

Suggesties

Daarnaast willen wij het college nog een aantal suggesties meegeven, waarvan het onderzoeken naar onze mening de moeite waard is:

Hoewel op dat onderdeel (zie Keuzeboek nummer 62) door het college geen bezuinigingen worden voorgesteld denken wij dat het goed is toch eens naar de toekomst van de kinderboerderij te kijken. Sluiting daarvan hoeft naar onze mening niet direct te betekenen dat Goes niet meer over een kinderboerderij zou beschikken. Er zou samenwerking kunnen worden gezocht met de Stadsboerderij van 't Gors en/of Emergis. Voor het perceel van de kinderboerderij zou dan naar een bij de Hollandse Hoeve aansluitende culturele of maatschappelijke bestemming kunnen worden gevonden.

Evenals in andere notities het geval was wordt ook in het Keuzeboek (nummer 49) aangegeven dat de parkeerbezetting aan het

Molenplein laag is. Opheffing van de parkeerfunctie op (een deel van) het plein zou tot lagere kosten kunnen leiden. GroenLinks zou graag zien dat het college, nu definitief is afgezien van een aquaduct, de mogelijkheid onderzoekt om een deel van het Molenplein – het deel grenzend aan de Zaagmolenstraat – als vrije kavels te verkopen.

Voor omliggende, niet binnen de gemeentegrenzen van Goes gelegen plaatsen en dorpen fungeert Goes als centrumgemeente. Hier biedt Goes (onder meer binnen het sociaal domein) voorzieningen aan waarvan ook naburige gemeenten gebruik maken. Het is naar onze mening de moeite waard eens te bezien of naburige gemeenten, voor zover die daarvoor zelf ook budgetten krijgen, kunnen meedragen in de financiering van deze voorzieningen.

Op onze opmerkingen, voorstellen en suggesties horen wij graag de mening van het college en de andere in deze raad vertegenwoordigde partijen.

Indien nodig zullen wij de raad daar bij motie of amendement een uitspraak over vragen.

Tot slot merken wij op dat de begroting, evenals voorgaande jaren, weer uitnodigt tot het maken van tal van opmerkingen en het plaatsen van vele kanttekeningen. Wij hebben ons beperkt door met name op de voorgestelde bezuinigingen in te zoomen.

Dat wil natuurlijk niet zeggen dat wij de onbesproken beleidsterreinen niet belangrijk zouden vinden. Waar nodig zullen wij op die onderwerpen tijdens de behandeling van deze begroting of in een later stadium terug komen.

Last but not least willen wij onze dank uitspreken aan eenieder die heeft bijgedragen aan de totstandkoming van deze begroting en ons bij de voorbereidingen van de behandeling daarvan heeft bijgestaan.

Goes, 9 november 2016

Namens de GroenLinks-fractie,
Carel Bruring

FINANCIËLE GEVOLGEN
BEZUINIGINGSVOORSTELLEN GROENLINKS

	2017	2018	2019	2020 fte	
141 Baten hondenbelasting	-120.000	-120.000	-120.000	-120.000	hondenbelasting vervangen door OZB
137/138 OZB	120.000	120.000	120.000	120.000	hondenbelasting in OZB
74 Archief		3.000	-152.000	-152.000	3000 college overnemen, rest afwijzen
2 Wijkbudget					
69 Onderwijsachterstandsbeleid	-8.900	-8.900	-8.900	-8.900	Geen bezuinigingen
97 Sociale samenhang, mantelzorg, ...	-17.800	-41.350	-57.100	-67.443	Geen bezuinigingen
79 Buitensportacc.	-30.000	23.000	36.000	86.000	Minimumvariant (23% gebruiksvergoeding)
38 Openbare verlichting	PM	PM	PM	PM	LED-variant
39 Wegen algemeen	51.072	55.924	158.193	163.400	Tussenvariant
53 Groenonderhoud	66.300	84.200	102.100	120.000	50% tussenvariant
77 Zeeuwse Muziekschool		-4.625	-9.019	-13.193	Geen bezuinigingen
81 Beeldende kunst	-1.488	-1.488	-4.488	-4.488	Galerie Van den Berge
85 Cultuureducatie		-31.500	-31.500	-31.500	Geen bezuinigingen
87 Musea		-25.000	-50.000	-50.000	Geen bezuinigingen HMDB
107 Monumenten	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000	Geen bezuinigingen
TOTAAL	39.184	33.261	-36.714	21.876	

ALGEMENE BESCHOUWINGEN BIJ DE BEGROTING *2017*

INLEIDING

Het is weer tijd voor de algemene beschouwingen bij de begroting voor 2017.

We kunnen vaststellen dat de ingebrachte bijdragen van de partijen worden gearchiveerd, maar dat er verder nauwelijks iets mee wordt gedaan.

Daarom houden wij het dit jaar kort, één speerpunt lichten wij er uit en voor de rest noemen wij 24 onderwerpen die de aandacht verdienen.

Alle gelden die thuis horen in het begrotingshoofdstuk SOCIAAL DOMEIN oormerken op onderdelen! En niet bezuinigen. Een miljoen tekort? Twee miljoen tekort? Haal het maar weg bij de hoofdstukken Bestuur, Openbare orde, Openbare ruimte, Economische zaken, Milieu en Bouwen aan ruimte. Daar gaan bedragen om, die vaak niet te overzien zijn.

Natuurlijk zijn we bereid om mee te praten over bezuinigingen. Maar ook al geven we hier onze mening. We realiseren ons dat het college hier kennis van neemt en verder gaat met boekhouden.

Onbegrijpelijk dat het college in 2019 € 155.000, - denkt te gaan bezuinigen op het archief. Het was raadslid Polfliet die bij de begrotingsbehandeling in 2006 vragen stelde over de dure archiefbewaarplaats in het nieuwe stadskantoor. Hij kreeg als antwoord dat deze kosten gezien moesten worden in het licht van de totale exploitatie van het stadskantoor en nu gaan we dit apart benaderen. Opvallend is hier bij ook dat er bij dit bezuinigingsvoorstel geen fte's worden genoemd. Kan het personeel gewoon in dienst blijven, inclusief de drie medewerkers die gedetacheerd zijn vanuit de Betho. We hopen natuurlijk van wel en vragen ons dan af hoe er bezuinigd gaat worden op het archief! Laat het archief met rust en houdt het op de juiste temperatuur. Dat is toch o.a. de bedoeling van een archief?

Niet bezuinigen op wijk- en dorpsbudgetten, onderwijsachterstanden, brede schoolactiviteiten, wmo, mantelzorg, vrijwilligerswerk. Het gaat om mensen en daarom is hier visie en beleid nodig! Dan maar een hoger bedrag uit de algemene reserve of andere hoofdstukken in de begroting!

Verdubbel de bezuinigingspost openbare verlichting, wegen, straten en groen onderhoud en voorkom daarmee ook bezuinigingen op sport, verkeersveiligheid en bureau Halt.

Het zal duidelijk zijn dat wij ook de bezuinigen op het onderdeel welzijn afkeuren en zeker de bezuinigingen voor het museum. Onverantwoord!

En dat brengt ons gelijk bij de publieks – enquête: Het publiek wilde bezuinigen op cultuur en loopt nu te hoop –en terecht- om het museum open te houden!

Zo zie je maar dat zo'n enquête maar beter niet gehouden kan worden. Het daarvoor bestede geld had beter gebruikt kunnen worden om cultuurbeleid te in stand te houden. Het vertrouwen in de politiek is daarmee niet gegroeid.

Een voorzet: De rekenkamer in de slaapstand levert €25.000, -op. Die kan naar het museum.

College, succes in 2017. Deze begroting heeft niet onze instemming. We wensen u visie en beleid voor de toekomst. "Goes mooie stad met voorzieningen. Sociaal evenwichtig,

toekomstbestendig en financieel stabiel!". Met deze begroting wordt dat uitgangspunt niet waargemaakt!

Chronisch zieken en gehandicapten.

Sinds 2015 kunnen chronisch zieken en gehandicapten met een inkomen tot maximaal 130% van de bijstandsnorm in aanmerking komen voor een tegemoetkoming.

Deze regeling tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten werd voorheen uitgevoerd door het CAK, maar is per 1 januari 2015 overgeheveld naar de gemeenten.

Hiervoor heeft de gemeente Goes in 2015 een budget ontvangen van € 575.296, -

De Centrale Overheid doet (terecht) aan inkomenspolitiek en draait aan de knoppen die het netto inkomen van de burgers in Nederland kunnen beïnvloeden.

Dit gaat ook om de knoppen van toeslagen en tegemoetkomingen zoals huurtoeslag, zorgtoeslag en de tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten.

Deze laatste knop, die gaat over de tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten is in 2015 over de schutting gegooid naar alle gemeenten in Nederland.

Nu wordt dit onderdeel dus niet meer betrokken bij de centraal geregelde inkomenspolitiek, maar maken de afzonderlijke gemeenten uit hoe met het overgehevelde budget wordt omgegaan.

Het kan niet anders dan dat dit tot vele, vaak onredelijke, verschillen tussen de diverse gemeenten leidt.

De gemeenten hadden, wat ons betreft, via de VNG bezwaar moeten maken tegen deze ontwikkeling en zo mogelijk moeten weigeren hieraan mee te werken.

Nu de situatie zo is en de gemeente deze regeling moet uitvoeren zou wel gekeken moeten worden naar een zo evenwichtig mogelijke regeling.

Daarvan is in Goes tot op heden geen sprake.

Van het budget dat de rijksoverheid voor 2015 voor deze groep aan de gemeente ter beschikking heeft gesteld is nog geen 30% aan deze doelgroep besteed.

Is dit bewust zo gedaan, of zijn er grove inschattingfouten gemaakt?

Wij hebben als Partij voor Goes meerdere malen aangegeven dat de aannames die bij de behandeling van dit onderwerp in mei 2015 aan de raad werden voorgeschied niet klopten.

Met de memo van 22 mei 2015 en de daarop volgende discussie met de raad over dit onderwerp is de suggestie gewekt dat het door de Rijksoverheid verstrekte budget volledig voor deze doelgroep gebruikt zou worden.

Het is voor ons onbegrijpelijk dat een meerderheid van de gemeenteraad nu akkoord gaat met het feit dat elders in de begroting gaten gedicht worden met het overschot van het budget voor de chronisch zieken en gehandicapten.

Dan nu de regeling chronisch zieken en gehandicapten 2016.

Wederom wordt het door de Rijksoverheid beschikbare budget voor dit onderdeel niet in zijn geheel aan de doelgroep besteed.

Maar hoe onredelijk is de regeling nu eigenlijk?

Daarvoor moeten de sommetjes gemaakt worden die ook de Rijksoverheid hanteerde bij het draaien aan de knoppen voor de toeslagen en tegemoetkomingen om zo te komen tot een evenwichtige verdeling van het netto inkomen.

Wij hebben hiervoor vooralsnog twee voorbeelden uitgewerkt.

Daaruit blijkt dat in de meeste gevallen chronisch zieken en gehandicapten met een inkomen van 135% van de bijstandsnorm netto honderden euro's per jaar minder te besteden hebben dan chronisch zieken en gehandicapten met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm.

Dit kan niet de bedoeling zijn en is ook niet redelijk.

Om die reden heeft de Partij voor Goes al in 2015 een motie ingediend om de grens van het inkomen waarbij aanspraak gemaakt kan worden op een tegemoetkoming voor chronisch-zieken en gehandicapten te verhogen.

Wij dienen, om dezelfde reden nu opnieuw een motie hierover in en hopen dat een meerderheid van de raad ons steunt om deze onredelijkheid en onbillijkheid te liquideren.

Echtpaar/Samenwonend jonger dan AOW leeftijd, huurwoning € 500, - per maand

Het verschil in inkomen tussen 130% van de bijstandsnorm en 140% van de bijstandsnorm is netto per jaar:	€ 1667,00
Bij 140% bijstandsnorm geen bijdrage CZM	€ - 510,00
Bij 140% bijstandsnorm geen tegemoetkoming Chronisch zieken:	€ - 375,00
Bij 140% bijstandsnorm minder huurtoeslag t.o.v. 130% bijstandsnorm:	€ -648,00
Bij 140% bijstandsnorm minder zorgtoeslag t.o.v. 130% bijstandsnorm:	€ -300,00
Met een inkomen van 140% bijstandsnorm minder te besteden dan mensen in een vergelijkbare situatie met een inkomen van 130% bijstandsniveau:	€ -166,00

Alleenstaande/Alleenstaande ouders.

Het verschil in inkomen tussen 130% van de bijstandsnorm en 140% van de bijstandsnorm is netto per jaar:	€ 1.167,00
Bij 140% bijstandsnorm geen bijdrage CZM	€ -255,00
Bij 140% bijstandsnorm geen tegemoetkoming Chronisch zieken:	€ -375,00
Bij 140% bijstandsnorm minder huurtoeslag t.o.v. 130% bijstandsnorm:	€ -576,00
Bij 140% bijstandsnorm minder zorgtoeslag t.o.v. 130% bijstandsnorm:	€ -48,00
Met een inkomen van 140% bijstandsnorm minder te besteden dan mensen in een vergelijkbare situatie met een inkomen van 130% bijstandsniveau:	€ -87,00

Wijk en dorpsaccommodatie <i>We willen bijdragen in de kosten van exploitatie en subsidiering van activiteiten. We moeten echter wel een duidelijke keuze maken. Slechts een accommodatie per wijk of kern.</i> <i>Partij voor Goes</i>	Bestuur en organisatie <i>Samenstelling van de raad kan met minder personen! Voorstellen via de VNG aan kabinet. 2 steunfractieleden voor fracties tot 3 personen, meer dan 3 personen dan 1 steunfractielid!</i> <i>Partij voor Goes</i>	Welzijn en minimabeleid <i>Minimaregelingen moeten geactualiseerd worden en beter op elkaar worden afgestemd. Het aanvragen van een regeling moet eenvoudiger en beter bekend gemaakt worden.</i> <i>Partij voor Goes</i>
Afval en milieu <i>In 2017 een nieuw afvalinzamelingsysteem. Er moeten stimuleringsmaatregelen komen om inwoners bewuster om te laten gaan met afval.</i> <i>Partij voor Goes</i>	Huishoudelijke hulp <i>Bezuinigen op huishoudelijke hulp is onverantwoord. Zorg op maat moet het doel zijn.</i> <i>Partij voor Goes</i>	Vervoer en openbare ruimte <i>Onderhoudsplanningen voor wegen/paden en pleinen moeten aangepast. Herstel en vervanging in langere termijnen. De automobilist mag hier meer "last" van ondervinden dan fietser en/of voetganger.</i>
Openbare orde/veiligheid <i>Meer blauw op straat i.p.v. achter het bureau.</i> <i>Partij voor Goes</i>	Klanten contact centrum <i>Goed bereikbaar blijven voor alle burgers, ook voor digibeten.</i> <i>Partij voor Goes</i>	Bouwen aan ruimte <i>Het bouwen van woningen moet afgestemd worden op de behoeften. Meer sociale woningbouw en (huur) woningen voor de middenklasse. Niet bouwen voor leegstand.</i> <i>Partij voor Goes</i>
Citymarketing <i>De gemeentelijke bijdrage met 10% verlagen! Vierjaarlijks evenement versoberen!</i> <i>Partij voor Goes</i>	Verbonden partijen <i>Gem. Reg. De Bevelanden: Zou financieel voordeel opleveren. In de begroting 2017 kunnen we dat niet ontdekken.</i> <i>Partij voor Goes</i>	Huisvesting <i>Ook in 2017 nog een wachtlijst woningzoekenden in de sociale huursector. Dat moet toch anders in onze samenleving?</i> <i>Partij voor Goes</i>

Cultuur/kunst <i>Actiever "last-minute" boekingen voor gereduceerde prijzen bekend maken. Amateurverenigingen gebruik laten maken van de Mythe tegen gereduceerde prijzen</i> <i>Partij voor Goes</i>	Lokale heffingen <i>De onroerende zaakbelasting moet in lijn worden gebracht met het niveau van de omliggende gemeenten.</i> <i>Partij voor Goes</i>	Bestuur en organisatie <i>Een slapende rekenkamer kost geen geld, € 25.000,— gevonden voor het museum!</i> <i>Partij voor Goes</i>
Publiekszaken <i>Huwelijksvoltrekkingen door Buitengewone Ambtenaren van de Burgerlijke Stand.</i> <i>Partij voor Goes</i>	Werk, inkomen en zorg <i>Bedrijfsvestigingen en werkgelegenheid stimuleren door snelle afhandeling vergunningsaanvragen.</i> <i>Werkervaring opdoen met behoud van uitkering en stage loon.</i> <i>Partij voor Goes</i>	Zorg en welzijn <i>Vrijwilligers stimuleren via vrijwilligersbeloning van €150,- per maand, met een maximum van €1500,- per jaar. Belastingvrij!</i> <i>Partij voor Goes</i>
Onderwijs <i>Tot stand komen Integrale Kind Centra(IKC'S) verder stimuleren.</i> <i>Intensieve samenwerking tussen scholen en besturen</i> <i>Partij voor Goes</i>	Vervoer openbare ruimte <i>Vervoer naar en van wijken en dorpen door vrijwilligers. Een buurtverbinding met het ziekenhuis is ook onmisbaar.</i> <i>Parkeerruimte oostkant van Goes. En dagelijks tot tien uur gratis parkeren.</i>	Milieu <i>Afvalstoffenheffing volgens college kostendekkend. Maar waar ligt de grens?</i> <i>Partij voor Goes</i>
Bestuur en organisatie <i>Geen overbodige regels, maar wel heldere en duidelijke procedures.</i> <i>Partij voor Goes</i>	Kunst, cultuur en sport <i>Kosten stijgen door inflatie elk jaar, dus subsidies ook elk jaar indexeren.</i> <i>Partij voor Goes</i>	Bestuur en organisatie <i>Een open en transparant gemeentebestuur. Maar ook transparantie van de Gemeenschappelijke regelingen?</i> <i>Partij voor Goes</i>

Deze algemene beschouwingen zijn in goed overleg tot stand gekomen.

De fractie en fractieondersteuners van de Partij voor Goes,

Gonneke de Boe

Danny Böseler

Marianne van Heugten

Henk Hoogerland

Stan Meulblok

Leen van Zon